

Taxa postala
plătite in num.
No. 224713/929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, St.
Baron L.

10. Telefon: 8-61. Előfizetés:
Havonta 110, negyedévre
évre 600, egészévre 1200
Földre: Havonta 2, ne-
félre 12, egészévre 20
detések díjazás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánági zsi-
dóság egyetlen politikai napilapja.
Olkéink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

ROMANIA POSTA

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jámbor
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Strada Matei Millo 2.

Csütörtök 1935. nov. 28.

5696. EV. XVIII. EVF.
KISZLEV 2. 264 SZÁM

A demagógia szárnyain

A liberális párt a román történelemben a polgári forradalom szellemét képviselte a latifundumokat és a hűbéri rendszert védő konzervatív párttal szemben. Nagyrománia megteremtésének érdemét a Brătianu-dinasztia vindikálja magának, míg a párt maga, ha tevérlől kíván beszámoló tartani, úgy elsősorban a földosztásra és az általános szavazati jog bevezetésére hivatkozik.

A liberalizmus legnagyobb politikai személyisége: Brătianu Ionel azonban nyolc esztendővel ezelőtti egy ködös-borus őszi délelőttön örök álomra szállott le a florica sírboltba, ahova nem sokára követte Vintilla Brătianu is. Az utód: I. G. Duca bátran és öntudatosan szállott síkra, amikor a liberális párt politikai hagyományait kellett megvédeni a szélsőjobb első és inkább hangos, mint értelmes támadásaival szemben. A huligánok megsejtették a veszélyt és Ducának el kellett esnie a sinai pályaudvaron. A helyébe lépő Tatarescu már csak politikus volt, de nem liberális többé. Politikus, akinek hatalmi pozíciójának fenntartása, pártelnöki velleitásának teljesítése mélyebben foglalkoztatott, mint az az eszmei és politikai tradíció, amelyet elődeitől örökségként kapott.

Tatarescu nem a tömegek bizalmából került a miniszterelnöki székbe és emiatt volt kénytelen a legkülönbözőbb és legbizarrabb szövegekbe bonyolódni, hogy felszinen tartasson magát. Sem személyi érdekei nem kívánták meg, sem lelkiismereti kérdés nem volt számára az, hogy meglássa a jobboldalban azt a veszedelmet, amelyet a szélsőségek oly tisztán felismertek Duca megterelő intézkedéseiben. A hadbíróági ítélet csak Duca halálát törölte meg, de nem a rendszer elleni merényletet is, amelyet Duca oly lelkiismeretesen és annyi politikai tisztességgel védett.

Igy történt meg azután, hogy a Tatarescu-kormány azt olyan virágzásnak indult a szélsőjobboldali demagógia, aminőre még Vaida Sándor sokat emlegetett kormányzása alatt sem volt példa. Az utóbbi időben pedig sorozatos kormányváltás ténykedések erősítik meg egyre jobban azt a meggyőződést, hogy a liberális kormány már nemcsak hogy nem tudja, de nem is akarja megállítani a fasiszta törekvések áradatát.

Arról nem is szólunk, hogy a Mironescu-féle és a liberálisok által megszorgított rendtörvény, amely eltölti a fajgyűlöletre való uszítást, az egyenruhák és jelvények viselését, egyetlen esetben sem került alkalmazásra a jobboldal szemben.

De beszélünk a kormány különböző ténykedéseiről, amelyek valamilyen módon a kinos benyomást kelteik, hogy a jobboldali demagógia szabadon fujdogál azokban a miniszteri szobákban, ahol most az ország sorsa fölött döntenek. A Jewish Colonization Association-nek adott autorizáció visszavonása — amelynek nemcsak a zsidók, de az összes beszárkolt szűkölködők kárát vallották — a Niemero-wer főrabbi ért inzultus fölötti napirendre-tetés, a névtörvény megváltoztatása, az ipar és kereskedelem szabályozásáról szóló törvényjavaslat megannyi szimpionái annak, hogy a Tatarescu-kormány végleg feladta elvi és eszmei programját és egyebet sem tesz, mint igyekszik feszíteni a rozoga kormány-hajó vitorláit abba az irányba, amelybe a népszerü jelszavak szelei fujdogálnak.

A kamara tegnapi ülésén Alimanisteanu többségi képviselő a nemzeti munkatörvény alkalmazásáról interpellálta meg a kormányt. Alimanisteanu sógorsági viszonyban áll Dinu Brătianuval, a liberális párt elnökével, az interpelláció autentikus voltához nem férhet tehát semmilyen kétség. A képviselő szemére vetette a kormányt, hogy a törvény már hónapok óta érvényben van, de a vállalatok-nál még mindig szegénytelen kisebbséget alkot a román élelem.

Costinescu iparügyi miniszter válaszában kijelentette, hogy a kormány a „rábeszélés” módszereivel igyekszik odahatni, hogy a különböző vállalatok vezetői minél nagyobb számban alkalmazzanak románokat. Sem az interpelláló képviselő, sem a válaszoló miniszter nem igyekeztek tisztázni a kérdést, hogy „román” akett állampolgárt értenek-e vagy vérségi származást. Ez azonban felesleges is

Dinu Brătianu lesújtó nyilatkozata a Banca Nationalaról és az új devizarendszerről

„A Nemzeti Bank nap-nap után veszíti el tekintélyét” Brătianu szerint a devizakereskedelmet teljesen ki kell venni a Banca Nationala kezéből

Bucuresti, november 27. Az Univerusul mai számában Dinu Brătianu feltűnő-keltő nyilatkozatát közli a kormány devizapolitikájáról. A liberális párt vezére burkolt formában, de eléggé élesen támadja a Banca Nationala vezetőit és a kormány hozzáértéséről sem a leghizegőbb hangon nyilatkozik.

— A devizapolitika terén — mondotta Dinu Brătianu — sorozatos hibák történtek eddig, főleg az attól való félelem miatt, hogy a lej elérte teljességét és a devizákat nem fogják beszoigáltatni az illetékesek. Mindenekelőtt is olyan hatáskörrel ruházták fel a Banca Nationalát, amelyet nem tölthetett be, úgy a kivitel ellenőrzése és a devizakereskedelmek kontrollja, mint az állam külföldi szerződéseinek garantálása terén. Másodsorban olyan konvenciókat kötöttek, amelyek felborították a devizaállományt egyensúlyát. A szabadon maradt és a Banca Nationala ellenőrzését kikérülő devizákat közel 100 százalékos felárral értékesítették a fekete tőzsdén, ahol annyi devizát lehet mindig kapni, amennyit csak akar az ember. Maguk a bankok is szivesebben fordultak a fekete tőzsdéhez, mert a maximális árakat érheték el eképpen úgy exportőr-klienseik, mint a maguk számára.

— A helyzetet csak súlyosítja az, hogy a Banca Nationala, amelyet az állam folytonosan zaklat, olyan devizákkal teljesít külföldi kifizetéseket, amelyek fölött nem rendelkezhetne szabadon. A külföldön ezt visszaélesnek minősítik és rákényszerítik a Nemzeti Bankra és az államra, hogy vállalják a kötelezettséget a magántartó-

zások átutalásáért is. A Banca Nationala tisztviselői is állandóan kísértéseknek vannak kitéve azok részéről, akik olcsón akarnak devizát szerezni. A Banca Nationala ma már nem az, ami volt egykor. Botrányok kerültek felszínre, amelyek kompromittálták az ország első pénzügyi intézményének jóhírnevét. A Banca Nationalához nem folynak be a devizák a kivitel arányában, mert az exportőröknek, akik nem képesek hozzájutni a devizához őket megillető részhez, nem áll érdekükben az, hogy játszák ki a törvényt. Normális helyzet nem teremthető addig, amíg a Banca Nationala nem alkalmazza azokat a szabályokat, amelyeket önmaga teremtett meg. Emitt a Banca Nationala nap-nap után egyre jobban veszít tekintélyéből. Az importőrök hónapokon át kénytelenek várni, amíg hozzájutnak a devizákhoz, amelyekre az engedélyezett behozatal alapján szükségünk van.

Dinu Brătianu végül azt javasolja, hogy a devizakereskedelmet teljesen vegyék ki a Banca Nationala kezéből és adják oda az eddig is autorizált bankoknak, melyeknek devizaosztálya fölött a Banca Nationala egy-egy delegátusa gyakorolna felügyeletet. A kivitelből származó devizát a bankok reális kurzuson vásárolnák meg, aminek az az előnye is meg van, hogy az exportőr azonnal hozzájut követeléséhez. Az állam által szükséges devizát ezek a bankok hivatalos árfolyamon bocsátják a Banca Nationala rendelkezésére és az árfolyamdifferenciát felszámítják az importőröknek, akik devizáért fordulnának hozzájuk.

Hagyományos formások között megalakult az új angol alsóház

Ujra Fitzroy kapitányt választották meg speakerre. Baldwin beszédében a demokráciát és szabadságot méltatta

London, november 27. Az angol alsóház hagyományos formások között ma megalakult. A képviselőket meghívták a lordok háza korlátjai elé, hogy meghallgassák a gyapjuzsákon ülő lord Hailsham lordkancellár szavait. Lord Hailsham közölte, hogy György király december 3-án fogja elmondani trónbeszédét, majd utasította az alsóházat elnökválasztásra. Az alsóház épületébe visszatérve a képviselők letették az esküt, majd egyhangulag elnökké választották Fitzroy kapitányt, aki már hetedik éve tölti be az alsóházi speaker tisztét. Munkáspárti részről is meleg

hangon ajánlották megválasztásra Fitzroy elnököt, akivel szemben jóvá akarták tenni azt, hogy a szokásoktól eltérően ellene ezuttal a választásokon ellenjelöltet állítottak. Az elnökválasztás megtörténte után Baldwin mondott rövid beszédet, melyben történelmi visszpillantást vetett az alsóház múltjára s azt hangoztatta, hogy minden időkbén a demokrácia és szabadság vára volt.

London, november 27. Az angol kormány miniszterközti honvédelmi bizottsága ma ülést tartott.

lelt volna. A kamrában mindenki tudta, hogy miről van szó, a jobboldaliak is, akik irigykedő és kényszeredett tetszénnyilvánítással kísérték a kormánypart padjairól feltörő nacionalista megnyilatkozást.

Nem tudjuk, hogy mit akart a kormány ezzel a nyilván megrendelt interpellációval. Ha arra gondolt Tatarescu, hogy ilyen eszközökkel „elhajthatja a vizet a jobboldal malmáról”, akkor nyilván mélyesen téved. Ez csak ismét azt bizonyítaná, hogy a történelmi liberális párt mennyire tapasztalatlanul áll a még egészen friss történelmi tapasztalatokkal szemben. Mert egy interpelláció nem teheti jóvá azt az atmoszférát, amelynek megterem-

téséhez a liberális kormány gyöngesége is mélyesen hozzájárult. De egy interpelláció is alkalmas lehet arra, hogy a jobboldali demagógia most már liberális megnyilatkozásokra való hivatkozással folytassa a kűmregeszt a román tömegekben. Nem is szólva arról, hogy milyen autoritással léphet fel a kormány a jobboldal esetleg erőszakossá váló velleitásaival szemben, ha előzetesen lekopirozza jelszavait és hűségesen hallgat szuggesszióira.

A liberális, a szabadelvűség kormányza a kamara tegnapi ülésén akár a „szelid rábeszélés” formájában is, végleg feladta politikai múltját és programját.

Franciaország pénzügyei harapófogójában

A szükségrendeletek inflációja véget ért, tarsolyába a tőle kibocsátott 500 dek rétmuntörvénnyel, Laval kormánya az újra összeült képviselőház elé lépett, hogy megvívja a francia sorsra esetleg sorsdöntő politikai csatáját. A demokráciában politikai bűnnek minősített elkerülhetetlen rossz, a hónapokon át kemény szükségrendeletekkel kormányzás, Anglia és Amerika gazdasági konjunkturája, a nemzetközi árszínvonal jelentős emelkedése és a közlegő kamarai általános válasszások, az a perspektiva, amelyből élesen kidomborodik Laval harca a frankért és ezzel — legalább is többsége szerint — Franciaország belső békéjéért.

Kétségtelenül Laval féljünkát végzett a gazdaságpolitika területén az alatt a hat hónap alatt is, amelynek során jobbkezelével az egyoldalú olasz és a még egyoldalubb angol orientáció szirtjei között kellett nyugodtabb vizek felé kormányoznia Franciaország recsegő gályáját. Az állami kiadások jelentős részének lineáris csökkentése, a községi pénzügyek rendezése, a kereskedelmi törvények gyökeres módosítása, a buza és a bor piacának átszervezése, eddig ismeretlen mértékű polgári közmunkák alig öt hónap alatt olyan teljesítmény, ami lélek-ről és tetterőről tesz tanubizonyoságot. És mégis minden feszül, minden ingadozik és növekvő bizonytalanságra vall.

A jobboldal támadja az orosz orientációt, a kartell éppen ezért lelkesedik, a népfront szankciós politikával kívánja büntetni a fasiszta Olaszországot, a politikai jobb feltétlen semlegességet kíván, a francia közszolgálat megbélyegzi a deflációs politikát, a rentierek pedig a devalvációs tervekkel szemben szállnak síkra.

Ugyanazzal az állam-pluralizmussal állunk szemben, amely valamikor a weimari Németország haláltusája idején éppen az egymást lekötő ellentétes erők átmeneti egyensúlyhelyzete folytán tette le hetét a kormányzat napi teendőinek folyamatos ellátását. Maholnap Laval semmire sem támaszkodhatik, csupán arra, hogy ellenfelei, a jobb- és baloldali szervezetek, jobban gyűlölik egymást mint őt. A társadalmi erők küzdelmének ilyen holtpontján a legnagyobb vesztes az ország, mert kormányzata képtelen átfogó, messzire előretökintő koncepciókat tervszerűen megvalósítani. Ezt maguk a tények beszédesen bizonyítják.

A júliusi deflációs politikának megértek a kormánytól nem várt gyümölcsei: a költségvetésben előirányzott bevételektől a tényleges havi bevételek messze elmaradnak. A kiesés júliusban még „csak” 15.4 százalék volt, augusztusban már 18 százalék, szeptemberben 22 százalék.

A munkanélküliség mértéke a tavaly szeptemberi 323 ezerről 380 ezerre emelkedett; 1913 100 indexbázisból kiindulva és szembeállítva a tavalyi és az idei szeptemberi adatokat, az ipari termelés általános jelzőszáma 95-ről 94-re, az építőiparé 80-ról 68-ra, a motoriparé 466-ról 380-ra, a szénbányászati 102-ről 99-re süllyedt, a vas-és fémapar, a gépipar tevékenysége stagnált és csupán a textil-és bőriparban mutatkozik némj javulás. Ennek a nehéz helyzetnek lázmérője, az államadóssági kölcsönkötvények árfolyama — hanyatlak, a kincstárjegyeknek újabb felcserélése mind nehezebbé válik, természetes tehát, hogy ilyen körülmények között a pénzügyi kormányzat csak igen kedvezőtlen feltételekkel tudja az állam kölcsönoperációját lebonyolítani: az

algeri 600 millió frankos 5 százalékos kölcsönt 92-es kibocsátási árfolyamon, az 1250 millió frankos államvasuti 5 és fél százalékos kölcsönt pedig legalább 95-ös kibocsátási árfolyamon bonyolították le. Ilyen körülmények között érhető, hogy a tavalyi novemberrel, 82 milliárddal szemben a francia jegybank aranytartaléka csak 71.2 milliárd frank, a váltótárca 3.8 milliárdról megduplázódott és most 8 milliárd frank, a bankjegyforgalom 2 milliárddal emelkedett, a közpénztárak letételei a Francia Banknál 5.3 milliárdról 2.9 milliárdra csökkentek, az aranytartalék aránya pedig a banknak látra szóló kötelezettségeihez viszonyítva 80.5 százalékról 74.4 százalékra csökkent.

Bebizonyosodott, hogy mindaddig képtelen leszorítani a kamatfeltevéleket, mérsékelni a vámtarifát és ennek révén teljesen ösztönözni a gazdasági életet, amíg az ország valutájának túlértékelése veszélyezteti a jegybank aranytartalékát és az intervallációs helyzet állandóságát.

Már pedig ez volt I. val gazdaságpolitikai programjának két sarkalatos pontja: a vámtarifák mérséklése az árszínvonal mérséklése céljából. A vámtarifák sem változtak, a kamatfeltevések az utolsó hónap folyamán emelkedtek, az árszínvonal magasságának szociális szempontból hátrányos tényét csak egy mozzanat enyhítette, az agrártermények ár-emelkedése, ami a francia gazdák számára talán elviselhetővé tette a nyomásztó körülményeket.

Ilyen viszonyok között hangzottak el a kamara pénzügyi bizottságban a szűkegrendeletek humanizálásáról, tehát ezeknek a köztisztviselők és a rentierek érdekében enyhítést célzó javaslatok. M. Régnier pénzügyminiszter szerint ez a „humanizmus” 2600 millió deficitet okozna az államháztartásban, a javasolt új közbevételek pedig csupán 85 millióval emelnék a költségvetéshez hozzáadható és a tervezett új kölcsönök 885 millió bevételhez juttatnák az államot. Ez a humanizmus tehát — az új kölcsönöket is számításba véve — 1.6 milliárdos tiszta deficitet okozna.

A frank devalvációja és az államháztartás költségek növekedése általános konverziója Franciaország pénzügyi szanalásának két nagy lehetősége. Pénzügyi, de nem politikai lehetőség, mert az egyetlen politikai realitás a rentiek milliós tömege, amelynek érdekfalanszán eddig hajótörést szenvedett minden racionalis pénzügyi tervszerűség.

Mit tartalmaz az új névváltoztatási törvény

Bucaresti, november 27. A legfőbb törvénytanács jelenleg a névtörvényjavaslattal foglalkozik. Az új törvény csak olyan esetben enged meg névváltoztatást, amikor valakinek neve neveltséges vagy pedig kompromittálva van. A névváltoztatás bizonyos feltételekhez lesz kötve, pl. román felesége legyen, vagy hosszabb ideje az országban lakjék, magasabb funkció töltsön be, stb. Külön generális intézkedést tartalmaz majd a kormány a csatlósított területek összes románjaira vonatkozólag, akiknek nevét a magyar vagy orosz uralom alatt megváltoztatták volt. Ezek summaris és ingyenes eljárással lesznek majd románosítva az illetékes primáriák útján.

Vasárnap tartja a Haggibbor 3-ik Kfar Makabi teáját. A Haggibbor sportegyesület eddig rendezett Kfar Makabi teái olyan siker jegyében zajlottak le, melyek arra készítetik a vezetőséget, hogy ezeket a teákat rendszeresítse. Vasárnap, dec. 1-én tartja a Vivó Clubban a Haggibbor a harmadik Kfar Makabi teát, mely minden bizonnyal csak fokozottabb sikert fog jelenteni ezeknek a rendezvényeknek a sorában.

Töltőtollat.

Ha rossz, becseréljük, vagy megjavítjuk, eredeti alkatrészekkel. Elhasznált arany töltőhegyeket becserélünk. Töltőtollat díjtalanul megvizsgáljuk. Egyedülálló töltőtoll szaküzlet.

Fehér Irógépvállalat
Cluj, Str. Regina Maria 2.

Ramsay Macdonald fellép a skót egyetemi kerületben

Az új angol alsóház végleges összetétele

London, november 27. Az angol képviselőválasztások során most hirdették ki az utolsó választási eredményt a skót egyetemi kerületben. Egyetemi képviselők lettek Kerr konzervatív jelölt 8252 szavazattal. Skelton konzervatív jelölt skóciai államtitkár 7479 szavazattal, végül Morrison nemzeti szabadelvű jelölt 7529 szavazattal. Kisebbségben maradt Gibb skót nemzeti jelölt, aki 3865 szavazatot kapott.

Skelton, aki a napokban halt meg, ugyancsak képviselőnek jelentették ki és

kedden jelenti halálát a speaker, hogy a Ház haladéktalanul kiirhassa az időközi választást, amelynek során Ramsay Macdonald minden valószínűség szerint fel lép.

Ezt az eredményt is beleszámítva, a pártok állása a következő: Konzervatív párt 387, nemzeti szabadelvű párt 34; kormánytámogató pártok összesen 434 mandátum. A kormánypárti többség tehát 253. Még egy időközi választás van függőben.

Palesztinába viszik Rotschild báró és felesége földi maradványait

A báró és a bárónő utolsó kívánságát teljesíti a Rotschild-család. Párizsban és Palesztinában emlékünnepeleket tartanak a báró halálának első Jahzeit-napján

Párizs, november 27. Báró Rotschild Ödön, a palesztinai zsidó kolonizáció atyja halálának első évfordulója alkalmából nagyszabású emlékünnepeleket tartanak Párizsban, amelyen nagy számban jelentek meg Franciaország zsidó és nemzsidó vezetőségei, míg a Jewish Agency képviselőiben dr. Nahum Goldmann, az exekutív tagja vett részt.

Az első emlékbeszédet Maurice de Rothschild báró, francia szenátor tartotta nagynevű atyjáról. Részletesen ismertette atyja palesztinai kolonizációs tevékenységét és kijelentette, hogy távol állott az öreg bárótól annak gondolata, hogy filantropikus művet teremtsen, amely egyesek segélyezésére épül, hanem célja a zsidó nép egyetemes ügyének szolgálata volt, egy olyan kolonizáció megindítása, amely az ősi hazát hivatott vissza adni népének. Az orosz és a román pogromok után ismerte fel Rotschild Ödön a zsidó diaszpóra-lét súlyos tragikumát és Palesztina felépítésében látta meg a zsidó közösség további létének egyetlen biztos lehetőségét.

Végül bejelentette Maurice de Rothschild hogy atyjának

báró Rotschild Ödönnek és nem sokkal később elhunyt anyjának, Adelaidda bárónőnek utolsó kívánsága az volt, hogy földi maradványait Erec Jisraélbe vigyék át és helyezzék örök nyugalomba.

E kívánságnak megfelelően a Rotschild-család előkészületeket tett az elhunyt báró és bárónő koporsóinak Palesztinába való minél gyorsabb átvitele érdekében.

Ezután dr. Nahum Goldmann szólalt fel, aki Herzl és a báró között vont párhuzamot. Paul Reynaud volt francia miniszter hangsúlyozza, hogy a francia nép mindig szimpátiával viseltetett a tragikus sorsú zsidó nép iránt, ami ma is fennáll. A francia kormány és a francia nép a legnagyobb érdeklődéssel kíséri a palesztinai országépítés ügyét.

Jeruzsálem, november 27. Rotschild báró halálának első Jahzeit-napján egész Palesztinában sorozatos emlékünnepeleket rendeztek, amelyeken méltatták a báró kolonizációs érdemeit és döntő jelentőségét az országépítés művében. A palesztinai héber lapok is nagy cikkekben emlékeztek meg a báróról.

A film a tudomány és a tanítás szolgálatában

Párizsban csillagászati, biológiai és röntgenfilmeket készítenek, amelyek az emberi szem által soha nem látott tudományos felfedezéseket közvetítenek

Párizs, november 27. Tévednek, akik azt hiszik, hogy a mozgóképfénykép csakis mulatságokat szolgál és csak arra való, hogy Maurice Chevalier, Greta Garbo vagy Gloria Swanson brillirozzon a vásznon. A mozi komoly, tudományos célokat szolgál, megtudja mutatni a bacillusok, a mikrobák és kristályatomok életét és fejlődését, szemlélteti a hangyák és egyéb apró teremtmények életmódját és főleg a növények természetfövényeit.

Párizsban Jean Painleve híres biológus és polihisztor, továbbá dr. Colu, az orvosi fakultás tanára és Michel Sevron optikus dolgoznak tudományosan a mozgóképfénykép eszközeivel. Ők a tudomány „rendezői”, azzal a különbséggel, hogy közöttük nincsen olyan versengés, mint a drámák és vígjátékok rendezői között, hanem mind a hárman egyazon lelkesedéssel és odaadással dolgoznak a közös munkán. A napokban a három tudós meghívta Európa több országának tudósait, akik szintén a film igénybevételével igyekeznek behatolni a természet rejtelmeibe. E tudósok egyike a következőket írja a film tudományos műhelyéről.

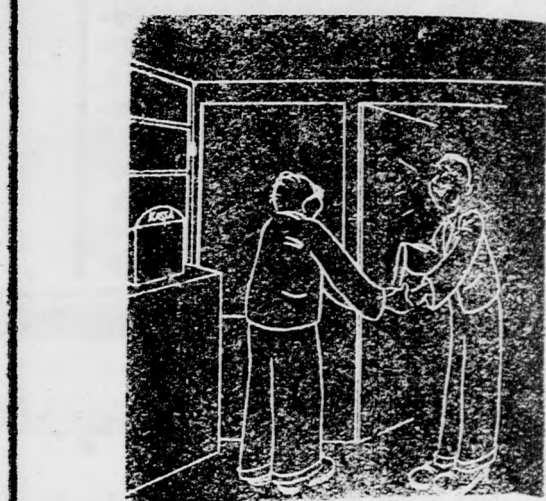
Csillagászati és röntgenfilmek

„Nagy hatást tett rám a film, amelyet Normandiában vettek föl egy naplementéről, hogy azt emberi szem nem is láthatja. A nap először korong alakban mutatkozott, majd mint tüzoszlop, aztán mint valami vérvörös háromszög. Miután a nap lehullott, sugara

még mindig erősen hatottak a maguk egészében és részleteiben a horizont felől. Ezután megmutatták nekünk a hold, a Mars és tejt számos egyéb csillagát. Ugy éreztem, mintha olyan sugáron lovagolnék, amely az egész világot befutja. Dr. Djan rádiószkopiján csontvázak vonultak el. Az egyik kéz megragadja a tollat, cigarettára gyújt, öltözködik. Csontkéz, amelyben minden egyes csont működése külön a legprecízebben megfigyelhető. Megmutatták az emberi járás csontmechanizmusát. Szinte szimbólikus és kísérteties látvány, de nagyon tanulságos. Az ember, ha jól megfigyeli, megtanulhatja belőle azt, hogy miképpen járjon.

Következnek a test táplálkozási titkai. Egy ember vizet iszik. Pontosan látni lehet a lenyelt viz utját, amint a szájból a nyelvcsőre ömlik és a belek szöveteiben szívórog. Egy ember áll előttem, akinek látom egészen izommentesen a mellkasát. Majd a szívet is látom, amint ver és mozog az életnek ez az ura. Megnyitják kamaráit és szemléltetik a vér utját. Egy másik képen az emberi szülést, a legnagyobb miszteriumot mutatják. A fővellet dr. Riviere klinikáján történt.

Egy másik filmsorozat a nagy óceán mélységeibe vezet bennünket. 15 percig látjuk a mélység nyüzsgését a vásznon. A vízi bolha hordáit, a remete rák intrikáit, a tintahal romantikus vadászásait, a krevetkék kalandjait: egy idegen világot. Egy 800 méteres film megmutatja, hogy a tojásból hogyan kel életre egy élőlény. Aztán a hangyák kollektív életét mutatják, ez talán a legcsodálatosabb az állatvilágban. Megtanuljuk belőle, hogy a kollektív élet is ösztönös sugallatra fejlődött ki.

Ha „Quick“-el borotválkozik sikere van az üzleteiben

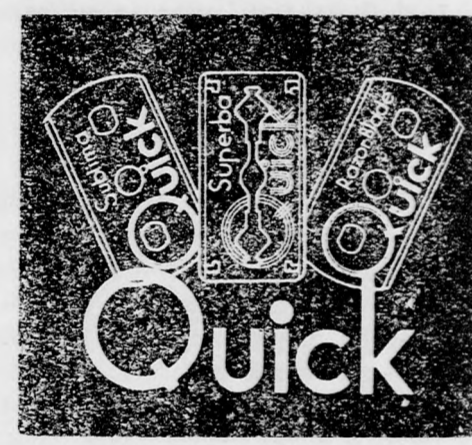
Ez egészen természetes! Mert végelemzősben az üzletekben való siker egy pszichológiai probléma. A siker első feltétele hogy jó benyomást tegyen és tudjon szimpátiát ébreszteni. Jó megjelenés, vonzó kinézés, de különösen az, hogy mindenütt szeretettel fogadják és minden ajtó nyitva áll Ön előtt.

QUICK: az egyedüli filofolodermikus penge.

Nézzon meg nagyitón egy közönséges pengével borotvált arcot, azután egy filofolodermikus pengével borotváltat és hasonlítsa őket össze: az első tele van, szabad szemmel nem látható, horzsolásokkal, a második sima és szinte érintetlen.

„QUICK” Terc

Száma: az érzékeny bőr pengéje... 11
Superba: az érdes szakáll pengéje... 11
Garantált univerzális penge... 11

sabb az állatfilmekben. Megtanuljuk belőle, hogy a kollektív élet is ösztönös sugallatra fejlődött ki.

Ezután tanfilmeket látunk, geográfiai és földtani fővételket. Szemléltetben mutatja meg a föld évezredek rétegződésének folyamatát, a vizek keletkezését, amint utat talál magának, a dombok és hegysorozatok kialakulását. A filmeket már sokszorosították a francia iskolák számára, sőt terembe vetették is, hogy külön tudományos mozikat foglalkoztassanak Párizsban. Elke kötelezni fogják a mozitulajdonosok szövetségét.

Egy tudományos karrier a gyakorlati életben keresztül

Jean Painleve, aki a tudományos filmművészet irányítja, mindössze 32 éves. Fla az elhunyt miniszterelnöknek. Egymás után tette le a fizikai, kémiai, természettudományi és összehasonlító anatómiai vizsgákat. 1924-ban — 11 évvel ezelőtt — mint 21 éves fiatalember, a protoplazmikus sejtek életéről ír egy könyvet, amely a tudományos világban feltűnést keltett.

„Miután elvégeztem az orvosi fakultást — mondotta Jean Painleve — erősen vágyódtam az élet után. Elhagytam a fakultást, megtanultam a sofőr mesterségét, majd pilóta lettem, sőt filmrendező is. Ezzel szereztem magamnak későbbi munkássághoz az iskolát. Legboldogabb és legérdekesebb momentuma életemnek az volt, mikor fölvettem buvár-ruhámat és leszálltam a tenger mélységeire. Képzhetni, hogy egészen új lencsét kellett használnom, hogy lent a tenger mélyén dolgozhassak. Leírhatatlan öröm volt számomra megfigyelni az atomok a lárvák és ama idegen állatok életét, amelyek hulló levelekhez hasonlítanak. Sikertől azután még újabb konstrukciókat is felkeltettem. A tenger mélyén való fényképezés úgy tökéletesítettem, hogy ma már nincs is különbség az operateur számára tengeralföldi vagy tengerföldi munka között. Természetesen nem elégedtem meg egyetlen tenger mélységeinek a kutatásával, hanem Franciaország összes tengereit kivizsgáltam.

Painleve elmondotta még, hogy egy nagy filmen dolgozik, amelyben megakarja mutatni a tengeralföldi élőlények szerelmi életét. Azonfelül hangosfilmen akarja bemutatni az emberi szív és tüdő munkáját is.

Franciaországban és Angliában is nagy érdeklődés nyilvánul meg a tudományos filmek iránt. Rövidesen a film tudományos célokra való felhasználását nemcsak a természettudományok terén fogják érvényesíteni, hanem beviszik mindazon tudományos területekre, amelyek az emberi szellemet foglalkoztatják.

1 Kondy...
2 A külf...
3 Európa...
4 Aki...
5 Ha...

Fekete Tivadar görögországi cikksorozata:

Athéni töltőtollal a királyság körül

Athén, november 22. Az Uj Kelet kiküldött tudósítójától.

Kondyász, a régens, Görögország legvitézebb katonája. Több háborút harcolt vé-

gig, egyszeri közkeletből lett generális, mi-

gig, egyszeri közkeletből lett generális, mi-

Az athéni rendőrprefektúra rendkívül meg-

Ha mi Phaléronban vagyunk és ott for-

Tessék az egész bevonuláshoz engedélyt

A Fox-Movietont az egész világ látja és

Az azt hiszem, Athén a legolcsóbb városa

Aki — mint az átlag-újságíró —

Hogy csak egy példát írjak: a szabadgon-

Azon se lennék meglepve, ha a királypár-

Ha valaki azt hinné, hogy Athén éjszaka-

zeinek, de ezek is messzire alul maradnak a

Kokaint és heroint „feketén” lehet venni,

Titulescu átnyújtotta Románia választ Olaszországnak a szankciók elleni tiltakozására

„Romániát minden barátságos érzelme ellenére az általános körülmények arra készítették, hogy ne különítse el magát a Népszövetség többi államaitól”

Bucuresti, november 27. Kedden délután 3

A román jegyzék a következőket tartal-

„Románia királyi kormánya hön óhajtja

tát azzal utasítottam vissza, hogy kokainnal

6 Az éjszakai műsorok nagyrésze: magyar.

— Nézd ezt a palit, biztosan angol.

— Nekem mindegy, hogy királyság-e vagy

Rátapintott a görög válság husz éves drá-

Megfiatalodott, mióta lefogott

13 kilót fogyott 3 hónap alatt Kruschen révén

Ugy szalad a lépcsőkön, mint egy „gyermek”

„Három hónappal ezelőtt” — írja egy nő —

Hogy minden szerve és idege jól működjön,

Ha a szervezet nem kapja meg ezeket a só-

Teljesen lehetetlen, hogy a mai étkezési

Mihelyt Kruschen só hatol be a vérbe,

A Kruschen só több mint 120 országban

zolja. A nürnbergi törvények megszavazásá-

Dr Bell ezután Göbbels és Streicher rá-

Ki védje meg a zsidókat — mondotta —

Ezért hívom fel a gyülekezetet, fejezze ki

Dr Richard G. Parsons southwarki püspök

Hálálra kinezik őket — mondotta — és

Hasonló szellemben szólalt fel dr Herbert

— A kormány hajlandó támogatni az er-

Munkás-Mozgó Csütörtökön, pénteken, szombaton

I. A PÁL UCCAI FIUK Teljesen új átdolgozásban.

II. AZ ÉGBOLT DÉMONAI Helyárak: 10 és 12+3.

SELECT MOZGO CHIKAGO 1935 rendkívül izgalmas film Amerika közellenségének életéről. Főszerepekben: JAMES CAGNEY, MARGARETH LINSAY, ANN DVORAK.

„Az angol és a német nép barátságát dönti romokba a németországi zsidóság üldöztetése”

Az angol egyház birodalmi gyülekezetének határozata

London, november 27. „Churon Assembly”

A határozati javaslat

„Ez a gyülekezet együttrészét fejezi ki

Az anglikán egyház tiltakozása

A canterbury érsek, az anglikán egyház

— Felreérthetnék, ha én most szó nélkül

legi helyzet folytatása komoly formában

Hitler be nem váltott ígéretei

Dr G. K. Bell, Schichesteri püspöke aki a

mint keresztény ember, a kereszténység

Méltatlan az egyik legnagyobb néphez,

— Lehet, hogy voltak zsidók Németor-

SPORT

A NAC, vagy a Venus lesz a Nemzeti Bajnokság őszi bajnoka?

Vasárnap két mérkőzés: AMTE—Románia és CFR—NAC

Csüt., november 27. (Az Uj Kelet tud.) Az eddigi nemzeti bajnokságok legszebbje, az 1935—36-os bajnokság őszi fordulóját hivatalosan már befejezésre nyert. Két mérkőzés van még azonban hátra, amelyeket év közben halasztottak el, még pedig a Románia—Lengyelország válogatott mérkőzés alkalmából, amikor is egy CFR, mint az AMTE játékost adtak a válogatottba. És jellemző az idei bajnokság változatosságára, hogy a két elmaradt mérkőzés lejátszása után lesz csak végleges az első hely kérdése. Sőt, a kibontakozást ezúttal még csak komplikálja a megsemmisített és újrarájátszásra ítélt Universitatea—CFR mérkőzés, amely a CFR-nek lehetővé teheti, hogy egészen a második helyig jusson fel. Ehhez természetesen szükséges, hogy egy a NAC, mint az újrarájátszó Universitatea elleni mérkőzésen nagyobb gólaránnyal győzzön — ami nem egészen látszik valószínűnek.

A bajnokság élen ezúttal a Venus áll. Mérkőzéseit befejezte és 15 ponttal áll az élen. Elsősége azonban a NAC—CFR mérkőzéstől függ. Ha ugyanis a CFR győz, akárcsak pontot tud a NAC-tól elvenni, a Venus fordul első helyen. A papírforma szerint azonban a NAC a favorit, győzelme esetén pedig első lesz, mert egy győzelemmel megelőzi a Venust (ha egyenlő pontszámmal is), ami a román bajnokság szabályai szerint döntő befolyású.

A vasárnap soraikerülő mérkőzések másika az AMTE—Románia. Ha az AMTE győz, második, NAC győzelme esetén pedig harmadik helyen fordul. Ha kikap, megtartja mostani ötödik helyét, amelyről eggyel lejjebb csak abban az esetben kerülhet, amennyiben a CFR hátralevő két mérkőzésén legalább három pontot szerez. A mérkőzés inkább a Románia szempontjából bir fontossággal, mert győzelem esetén felkerülhet a tizedik helyre, magamögött hagyva az Universitatea-t és Unirea Tricolor-t.

Az utolsó helyet illetően is egyébként érdekes a helyzet. A csütjei labdarugósport visszacsúszására jellemző, hogy a még adódó eshetőségek dacára (levonva az Universitatea-tól a megsemmisített CFR—U mérkőzésen szerzett két pontot), a sereghajtó nem éppen kedélyes szerepe mindenképpen csütje csapatnak jut. A Románia ugyan elkerülhet az utolsó helyről, ha legyőzi az AMTE-t, az Universitatea azonban esetében, ha ismét győz is a CFR ellen, utolsó. Ha viszont a Románia csak egy pontot szerez utolsó előtt. Ha kikap, viszont az U győz, a Románia az utolsó. Ha az U kap ki, vagy csak előnytelenül végez, nem kerülheti el az utolsó helyet.

Mindenesetre a helyzet nem annyira tragikus, minthogy ez csak a bajnokság félidei helyezése, a tavaszi szezonban úgy az Universitatea, mint Románia javíthatnak sorsukon, ami a csütje labdarugósport tradíciói, de jelene és jövője szempontjából is fölöttébb kívánatos.

A Nemzeti Bajnokság állása különben a megsemmisített Universitatea—CFR mérkőzés után pillanatnyilag a következő:

1. Venus	11	6	3	2	29	16	15
2. Ripensia	11	5	4	2	31	22	14
3. NAC	10	6	1	3	20	15	13
4. Gloria	11	6	1	4	26	21	13
5. AMTE	10	5	3	2	17	13	13
6. CFR	9	5	—	4	24	16	10
7. Crisana	11	4	2	5	23	22	10
8. Kinizsi	11	4	1	6	20	34	9
9. Juventus	11	3	3	5	18	19	9
10. Unirea Tricolor	11	2	4	5	27	29	8
11. Románia	10	2	3	5	20	29	7
12. Universitatea	10	2	1	7	8	27	5

Mindenesetre a Nemzeti Bajnokság érdekességét bizonyítja, hogy a küzdelem utolsó percéig nyit a bajnokság állása. Hogy azonban mennyire elit az idei bajnokság az eddigiektől, elég annyi megemlíteni, hogy például az AMTE, amíg tavaly minősítő játszott a bentmaradásért, addig ma az ötödik helyen áll és esélye van a második helyre.

Az idei bajnokság fonákja önkéntelenül is felidézi Mandl Gyula, a Hungária sokszoros válogatott játékosának aforizmáját: A futball olyan, mint a lift, egyszer fel, egyszer le...

A csütje sporttelep melletti kispályát bajnoki mérkőzésekre alkalmasnak alakítják át és tribünt építenek rá. Bogoivicu alezredes, a labdarugóalkerület elnöke pártján ügybuzgalommal dolgozik azon, hogy városunk lab-

darugósportját a lehetőségek határain belül minél magasabb nivóra emelje. Minden szabad idejét a sportnak szenteli és mint már jelentetük, célul tűzte ki, hogy a kispályát modernül kiépítse és a város sportéletét egy új, minden igényt kielégítő sportteleppel gazdagítsa. A kispályán öltözőket bérelt ki az

alkerületi csapatok részére, a pálya talaját tökéletesen kijavította, a pályát bekerítette és kijelentette, hogy tavaszkor az elsőosztályú bajnoki mérkőzésekre is a kispályán játszattja le, mert annak talaja ma jobb, mint a nagy-pályáé. Ezenkívül terveztette azt is, hogy a kispályára tribünt építtet.

KÖZGAZDASÁG

Felbomlik a belföldi puhafakartell?

Az utóbbi időben mind erősebben tartja magát az a hír, hogy a belföldi egyezményes puhafatermelők árkonvenciója felbomlás előtt áll. Ismeretes, hogy a konvencióban Románia hét legnagyobb puhafatermelő vállalata vesz részt, amelyek az eladási árakat és a kitermelést is, egységesen szabályozzák.

Jólérsült körök szerint a konvenció fel-

borulását az fogja előidézni, hogy az egyezmény aláíró vállalatok közül két cég nincs megelégedve a kartell árpolitikájával. A szóbanforgó két vállalat szerint az egyezményes árak oly magasak, hogy ezáltal a konvenció keretein kívül maradt kisebb termelő vállalatok versenye mind érezhetőbbé válik.

A Banca Nationala vizsgálata szerint 486 erdélyi bank közül csak 84 életképes

A hitellet újjászervezésének munkája még mindig a kezdet kezdetén van. Az elmúlt öt év folyamán csupán néhány pénzügyi intézmény részvételével megsemmisítésre, a többiek életrevalóságukra és hasznosságukra való tekintet nélkül, figyelmen kívül maradtak.

A Banca Nationala lefolytatott vizsgálatának eredménye szerint a pénzügyi intézeteknek csak husz százalékra alkalmas arra, hogy a jövőben is megmaradjon és bankszerű tevékenységet folytasson. 1097 bank közül 223 életképes, a többi 874-nek el kell tűnnie. Az alábbiakban ismertetjük a jegybank vizsgálatának eredményét a pénzügyi intézetek életké-

ességétől Bucurestiben és az egyes ország-

részekben:

	Életképes bankok	Életképtelen bankok
Bucurestiben	11	107
Munteniában	40	80
Olteniában	26	68
Moldovában	44	121
Beszarábiában	8	34
Bucovinában	5	45
Dobruzdzásban	5	17
Erdély s Bánátságban	84	402

Az életképesnek talált pénzügyi intézetek közül alaptörke tekintetében az egész országban csak 91 felel meg a követelményeknek.

Fizetéseketelenségek az erdélyi textilpiacon. A rossz nyári és őszi üzletmenet igen nehéz helyzet elé állította a textilkereskedelmet. Több szakmabeli cég fizetéseketelenségéről veszünk hírt, melyek közül kétfő nyit kényszerűségi formát öltött. Róna Andor oradeai konfekciókereskedő 5 év alatt fizetendő 40 százalékos kvótával kért kényszerűségi formát. A cég összes passzívai 3,966,125 lejre rúgnak. A cég főhitelezői Famitex Arad 700,000 lej, Buhusi 425,000 lej, Lugoji textil 375,000 lej követeléssel. — Szegő Géza, csütjei textilkereskedő szintén öt év alatt fizetendő 40 százalékos kvótát kért kényszerűségi formát. Összes passzívai 2,324,000 lejre rúgnak.

Meghívó

Ezennel tisztelettel meghívjuk t. tagjainkat az Oradeán, 1936. jan. 5-én d. e. 11 órakor kezdődő és 1936. jan. 6-án is folytatandó kellő időben, később még lekötendő helyiségben megtartandó

taggyűlésünkre.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. A taggyűlés vezetőségének, igazoló bizottságának megválasztása.
3. Igazgatóság jelentése, javaslatai.
4. Városépítési terv.
5. Földfelosztási terv.
6. Arabmentésítés, kerítés és parcellázási költségek felosztása.
7. Incasszó.
8. Eladások szabaddá tétele.
9. Megtámadott eladások rendezése.
10. Alapszabályok módosítása.
11. Kushanok kiadása.
12. Építési takarékpénztár létesítése.
13. Új igazgatósági tagok jelölése.
14. Rendes közgyűlés idejének megállapítása.
15. Indítványok.

Közzétették az államvasut új valutaátértékelési kúcsát. Bucurestiből jelentik: December elsejétől kezdve az államvasut a következő árfolyamokon váltja be a külföldi valutákat: francia frank 6.70 lej, svájci frank 33.20, aranyfrank 32.60, belga frank 3.40, dollár 167.60, német márká 41.10, holland forint 69, csehkorona 4.20, norvég korona 25.75, svéd korona 26.30, olasz líra 8.90, dán korona 22.50, török líra 81.05, fontsterling 24.75. A fenti árfolyamokhoz még hozzászámít a 44%-os valutafelár. A 44%-os valutafelár hozzászámítandó és fizetendő az összes nemzetközi csomag, áru feladásánál és kiváltásánál.

Felkérjük t. tagjainkat, hogy saját érdekében minél számosabban jelenjenek meg, mert a társaság egész jövőjére kiható határozatok hozataláról van szó. Helyettesítés csak az alanti, alapszabályszerinti módon lehetséges.

Haifa, 1935 november 17.

Czur Sálom korlátolt felelősségű szövetkezet

Haifa.

Dr Fenichel s. k. Dr Weissburg s. k.

ügyvezető. elnök.

Figyelmeztetés:

1. Egyetlen tagnak sem áll jogában több, mint két meghatalmazást, mint megbízott elvállalni. A meghatalmazásról szóló okirat a következő formában készítendő:
„Aláírott ezennel meghatalmazom urat-ról, hogy a Czur Sálom Korlátolt Felelősségű Szövetkezet, haifai cég 1936. jan. 5. és 6-iki taggyűlésén megjelenjen és szavazzon nevemben.
Kelt aláírás
A meghatalmazáson szereplő aláírás valódiságát közjegyzők, vagy körzeti megbízottaink igazolhatják, vagy utóbbiak hiányában a Zsidó Nemzeti Szövetség helyi csoportjának, vagy valamely zsidó hitközségnek elnöke

2. Csak azok az indítványok fognak tárgyalatni, melyek 1935. dec. 6-ig a társaság haifai címére postán feladatnak. (Haifa, P. O. B. 622) ajánlott levél útján.

3. Elszállítási és egyéb felvilágosításokat készséggel nyújtanak oradeai megbízottaink: Keszenbaum Miksa, Str. Delavrancea, d. Markovits Ignác, orvos, Fändrich Zoltán, Cafeneaua Royal.

4. Szavazati joggal bír mindaz, aki alapszabályaink szerint a társaság tagjává lett, véve és kilépése eddig tudomásul nem vétett.

Ujabb antiszemita zavargások voltak a budapesti egyetemen

Budapest, november 27. (Rador). Az egyetem megnyitása alkalmával újabb antiszemita zavargások voltak. A bölcsészeti fakultáson, ahonnan ismét eltávolították a zsidó diákokat. A keresztény diákok zsidómentes hetet követelnek. Szegeden maga az egyetem rektora tanácsolta a zsidó diákoknak, hogy egyelőre tartsák magukat távol az előadásoktól.

50 százalékos kedvezmény a vonaton november 30-tól december 9-ig

Bucuresti, november 27. A CFR elhatározta, hogy november 30-tól december 9-én 24 óráig 50 százalékos kedvezményt nyújt az összes vonalakon, összes osztályokon. A Rapid-vonatokon az utasoknak meg kell fizetniük a tikkett egész árát.

Ne engedje magát régi módi óvszer használatára rábeszélni, a

a legmodernebb védőeszköz és garantáltan saját prágai gyárunkban készült.

Olasz sportolók az államnak adományozták arany érmeiket. Rómából jelentik: Nuvoletti autóversenyző beszállította összes arany emléktárgyait és érmeit, Gardengo és Guerra kerékpárversenyzők szintén. A három sportember révén az államkincstár 6 és fél kilogram aranyhoz jutott hozzá.

A velencei Szent Márk öbölben szabad a halászat. Rómából jelentik: a velencei Szent Márk öbölben engedélyezték a halászatot. A független velencei köztársaság fennállása óta nem volt itt eddig halászat. Most a szankciókkal szembeni ellenrendszabályzat is engedélyezték. Az első halászok nagy halászsákmánnyal hagyták el az öblöt.

Egész községet pusztított el a Rhone áradása. Párizsból jelentik: A Rhone áradása következtében Bourphine község teljesen lakhatatlanná vált. Nem maradt a faluban egyetlen ép lakóház sem.

Német pilótán tragédiája. Bécsből jelentik: Louise Hoffmann, német pilótánó géppél a főváros közepén lezuhant és az ejtél folyamán meghalt. Hoffmann kisasszony a Balkánról jött és a sűrű köd okozta katasztrófáját.

A Zeppelin a pernambucoi partok fölött. Berlinből jelentik: A Lufthansához érkezett jelentés szerint a Graf Zeppelin még mindig a pernambucoi partok felett lebeg. A léghajó egy gözöstől megfelelő mennyiségű élelmiszert vett át. Ha leszállást szándékol végrehajtani Pernambucóban, visszaér az afrikai Barthurstbe, mert a visszatéréshez szükséges üzemanyaggal el van látva.

Bucurestiben helyezik el az éhez beszállított gyermekeket. Bucurestiből jelentik: Mint ismeretes, a napokban 70 beszállított gyermek érkezett a fővárosba az éhségpusztította területekről. Rövidesen újabb csoport odaváló gyermekek hoznak fel Bucurestibe, akik elhelyezésére valószínűleg Inculci miniszter elnökletével bizottság fog alakulni.

Szabadságot kapnak a köztisztviselők, hogy résztvehesenek a tisztviselő kongresszuson. Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökség hozzájárult ahhoz, hogy a köztisztviselők december 6 és 7 napján hivatalukból ki maradjanak és résztvegyenek a köz tisztviselők Bucurestiben tartandó kongresszusán. A kongresszuson résztvevő tisztviselőknek ezt bizonyítaniuk kell majd feletteseik előtt.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Forduljatok haladéktalanul a Zsidó Párt jogvédő irodájához szavazati jogotok megszerzése végett

A válságos külpolitikai helyzet nemzeti kormányt lenne szükségessé

Az európai külügyminisztériumokban meg vannak győződve arról, hogy 1937 elején bekövetkezik a világháború

Mi áll az orosz hadsereg hatalmas új fegyverkezése mögött. Mi lesz a belpolitikában, ha a Tatarescu-kormány eltávozik helyéről

Bucuresti, november 27. (Az Uj Kelet) Az Adeverul mai számában rendkívül érdekes beszélgetést közöl, amelyet a szerkesztője a román politikai élet egyik kimagasló személyiségével folytatott. A politikus nem kívánta magát megnevezni, ami csökkenti talán a nyilatkozat érdekességét, de mindenesetre módot adott a nyilatkozónak arra, hogy objektíven vizsgálja meg úgy kül-, mint belpolitikai szempontból az ország helyzetét.

Milyen formában látja megoldhatóak a jelenlegi súlyos politikai válságot kérdezte az újságíró.

Ha kevésbé sötét és zavaros idők lettek volna, úgy semmilyen nehézség nem volna, mert egyetlen lehetséges és egyszerű megoldás volna: a normális. Midőn a Tatarescu-kormány eltávozik helyéről, helyét a Nacionala caranista párt foglalta el. A nacional caranista párt az egyetlen kiforrott politikai erő, amely kormányzási programmal, amely meg tudja tartani az összes napirenden lévő problémákat. A pártnak meg van a lehetősége arra, hogy kompakt parlamenti többséget szerezzen, amely biztosítaná a kormányzás nyugodtságát és állandóságát. A helyzet azonban az, hogy nem élünk normális időkben.

Belpolitikai káosz, külpolitikai nehézségek

Ellenkezőleg: az általános európai helyzet szempontjából rendkívül súlyos időkben élünk. A válság megoldása nem lehet egyszerű sem bel-, sem külpolitikai szempontból. A belpolitikai fronton teljes a zűllés. A pártok szét vannak forgácsolódva. Egyik-másikból csak a roncsok maradtak meg. Külpolitikai téren a helyzet rendkívül komplikált. Soha a nemzetközi politika nem borították oly vastag felhők, mint most. Valósággal megborzad az, aki mai feszültségből ki tudja olvasni a napra fenyegetéseit. Egyesek azt mondják, hogy Titulescu, midőn riasztó színtűnteti fel a nemzetközi helyzetet, ily módon igyekszik befolyásolni a belpolitikai eseményeket. Erről azonban szó sincs.

Semmi más, mint Titulescu nem tudhatja jobban, hogy mi a szörnyű igazság a nemzetközi politikában. Mit ő mond, nemcsak azért kell elhinni, mert Nicolae Titulescu mondja, hanem, mert szavait nap-nap után megerősítik a világpolitika más hírességei, mint a magyar iramban egymásra következő események.

Új háború küszöbén

Az összes európai kancelláriákban az a meggyőződés él, hogy 1937 elején az összes európai országok között felül-múló háború kezdetét jelenti.

Mindezen jel arra mutat, hogy gyors léptekkel megyünk a pusztulás felé. Vízvezetési hálózatok, amelyekben békekességre és megegyezésre inti köztársasági híveit, az eljövendő háborúra való tekintettel; a háború költségek, amelyeket Oroszországra hárítanak, nyilván felfegyverkezést jelentenek. Az orosz hadseregben történő átalakítások, ami Franciaországban történik, az orosz-francia egyezmény, amelyet a francia Laval-kormány fog ratifikálni — ezek és megannyi más tény győzködnek a kételkedést is arról, hogy mennyire súlyos a nemzetközi helyzet.

Milyen kormány vállalhatja a felelősséget?

Az ilyen körülmények között adódik a kérdés, hogy egyetlen párt által alkotott kormány legyen az a nacional caranista is — megfelelő megoldást képez-e a mai hely-

zetben, és nem volna-e célszerűbb, ha nem is nemzeti kormányt, de legalább is egy különböző politikai erőket összefogó kormányt állítani az ország élére. Kevésbé kaotikus belpolitikai adottságok között egy ilyen kormányformáció kezdeményezése a liberálisokat illetné meg, mint akik a hatalmon vannak. Sajnos, ez a dolog nem lehetséges sem Tatarescuval, sem Dinu Bratianuval, sem bármely másik liberális személyiség kezébe kerüljön a kezdeményezés, mert ez azt jelentené, hogy segít lerombolni mindazt, amit a liberális pártban két év alatt felépített jövőbeni helyzete szempontjából. Dinu Bratianu sem tudna mihez kezdeni, egyszerűen azért, mert nélkülöznie volna kénytelen Tatarescu támogatását, másrészt pedig a nacional caranista párt sohasem támogatna egy Dinu Bratianu-féle formációt.

Hogyan lehet megvalósítani az erők összefogását?

Nagy baj az, hogy a liberálisok nem tudják megvalósítani az erők összefogását. Egyébként ugyanis a probléma rendkívül egyszerű volna. Rendelkezésükre áll a parlamenti és nem volna szükség új választásokra. Legalább egy évig quasi-nemzeti kormány lehetne hatalmon. A személyiséget tehát a liberálisokon kívül kell keresni. Neveken nincs hiány. A pártok

Szándékos emberöléssel vádolja az ügyészség Buntica Vasile özvegyét

Elkészült a terjedelmes vádirat Pintiliescu Viorica bonyolult ügyében

Cluj, november 27. (Az Uj Kelet tud.) A cluj-i törvényszék harmadik számú vizsgálóbírói kabinetje két napja készült el Buntica Vasile özvegyének ügyében a vádirattal. Az ügyészség szándékos emberöléssel vádolja Buntica Vasilenét született Pintiliescu Viorica 29 éves tanítónője ellen. A vádirat részletesen ismerteti a lapokban sokszor megírt gyilkosság körülményeit, majd hosszasan idézi a Buntica házaspár mindennapi életénél, ismereti az asszony előéletét, viharos szerelmeit és férje leveleit, amelyekben panaszkodik rosszul sikerült házasságára.

A vizsgálat nyilvánosságra is hozza ezeket a leveleket, amelyek közül egyik Sabin Ciurannak, a Banca Nationala cluj-i igazgatójának szól. Ebben a levélben Buntica panaszkodik házasságára. „Tisztán családi ügy akadályoz meg abban, hogy dolgozzam és kényeszerit arra, hogy kerüljem az embereket. Szerelmi házasságot kötöttem. Szerettem a feleségemet és nem bírom elviselni, hogy felszarvazzanak” — hangzik a levél.

Ez a levél megdönti az asszonynak azt az állítását, miszerint házasságuk harmónikus volt. Egy másik levélben, amelyet szintén nyilvánosságra hoz a vádirat, Buntica családi életük intimitásairól panaszkodik az asszony nővérének, Pintiliescu Dorinának. A férj, aki szerelmi házasságot kötött, sehogyan sem látta helyesnek, hogy fiatal felesége házassága után is kapcsolatot tartson fenn régi kedveseivel. Ez többször hangoztatta is, sőt az asszony vallomása szerint is, revolver vásárlásakor kijelentette férjének, hogy a fegyvert mindig magánál fogja hordani, amíg felesége nem tér jobb belátásra. A lapok hasábjain sokszor szerepelt operai karmester és ismert nevű egyetemi tanár utal a vádirat, akik állítólag kapcsolatot tartottak fenn az asszonnyal, Bunticával kötött házassága után is.

A vádiratban több tanu szerepel, akik arról tettek vallomást a vizsgálóbíró előtt, hogy Buntica többször tett említést előtűk a cluj-i egyetem rektorának és feleségének viszonyáról.

szétzülése azonban olyan helyzetet teremtett, hogy nincs politikai személyiség, aki maga mögött tudhatná a politikai erők nagyrésztét legalább. Ami pedig a semmitőszéki bíró, vagy dicsőséges tábormegye miniszterelnökségét illeti, ezzel nem lehet kísérletezni kivételesen nehéz időkben, amikor inkább, mint valaha szükség van nemcsak megfelelő koncepcióra, tetterőre, hanem a helyzet ismeretére is. Egy olyan pillanatban, midőn intézkedéseket kell foganatosítani, amelyek a nemzet létét és a határokat érintik és amikor a program mindenekelőttis a nemzet összefogását, valamint fegyverkezést és ismét fegyverkezést kell, hogy jelentse, a nemzeti kormány még annak elnöksége alatt is nehezen képzelhető el, aki erre elsősorban volna hivatott: Titulescu gondoltam. — Akkor hát mi a megoldás? — Azt mondják, hogy két akció is fo-

lyamatban van koncentrációs kormány alakítására. Az egyiket Argetoianu, a másikat Jorga vezeti. Nem tudom, hogy információim mennyiben felelnek meg a valóságnak. Egy Jorga-féle nemzeti kormány megvalósíthatatlannak tűnik számomra. Jorga koncepciói más időkben és körülményeket tennének szükségessé. Ami pedig Argetoianu-t illeti, őt kétségtelenül a legügyesebb politikai vállalkozónak tekinthető, sokat tud és alkotni is képes. A megoldást azonban az ő miniszterelnöksége alatt sem látom. Ha tehát a nemzeti kormány meghiusulna — és sajnos úgy látom, hogy meg fog hiusulni — nem marad más megoldás, mint egy Mihalache-kormány. Csak a nacional caranista párt képviselhetne egy relative megfelelő politikai erőt, amely szembeállítható volna a szörnyű eseményekkel, amelyek felé az 1936-os év visz.

barátnőjének. A vizsgálat rávilágított arra is, hogy Bunticának házasságkötésük után jelentős összeget költöttek lakásuk berendezésére, amelyeket Bunticané a saját nevére íratott. Megkísérelte saját nevére íratni férjének a Str. Mikon levő telkét is. Ez azonban nem járt sikerrel. Az asszony ellen annak ellenére, hogy a vádtanács szabadlábra helyezte, mégis szándékos, de nem előre megfontolt férjgyilkosság a vád. Az már bebizonyosodott, hogy Bunticané korántsem élt oly békés családi életet férjével, mint az a nyomozó hatóságok előtt állította. Sőt a néhány hónapos házasság között napirenden voltak a viszálykodások és a fiatal férj, aki házassága előtt nagy szerelmeiről beszélt ismerősei előtt, két hónappal a házasságkötés után revolvert vásárolt, hogy öngyilkos legyen, mert nem bírta el, hogy „felszarvazzák”. Mivel a vádirat készen áll, csak rövid idő kérdése, hogy a törvényszék kitzuzza a tárgyalás napját, amely előreláthatólag egyik legérdekesebb bűnpere lesz Clujnak.

A naponta elvert zsidó diákok Angheliescu dr. közoktatásügyi miniszter előtt

A bucaresti egyetem elsőéves orvostanhallgatóinak audienciája

Bucuresti, november 27. Angheliescu dr. közoktatásügyi miniszter tegnap délután öt zsidó diákot fogadott audiencián, helyesebben szólva négy diákot és egy diáklányt. Valamennyien a bucaresti egyetem orvosi fakultásán az első évfolyam hallgatói, akiknek sikerült a felvételi vizsgákon alkalmazott numerus clausus akadályain keresztülvergődni, de az egyetem megnyitása óta naponta ismétlődő verkedésekkel akadályozták meg őket abban, hogy látogassák az előadásokat.

A diákok részletesen ismertették a közoktatásügyi miniszter előtt kálváriájuk szomorú történetét. Elmondották, hogy sorozatosan véresre verték őket „kollegáik”, anélkül, hogy az egyetemi vagy a rendfenntartó

hatóságok valamilyen intézkedést foganatosítottak volna. Különösen megdöbbentette Angheliescu dr-t az első évfolyam egyetlen zsidó hallgatójának története. A diáklány elbeszélte, hogy valamelyik este előadás után az egyik kollega lefogta karjait, míg egy-egy kollegánál öklével arcába sujtotta, amíg orrán száján megeredt a vér.

Angheliescu dr irásban közölte az orvosi kar dékánusával, hogy taroznak biztosítani a tanulás lehetőségét a kar összes hallgatói számára és megadni a módot a zsidó diákoknak arra, hogy nyugodtan látogathassák az előadásokat. A miniszter megígérte a zsidó diákoknak, hogy a jövőben nem fogja őket bántódás érni.

Fábián ur tudomásul vette...

Kisvárdán — Magyarországon — idegenraziát csináltak — szakállalapon. — Akinek szakálla volt, csendőrök kísérték be a városházára. Kit az uccán fogtak el, kit a lakásán. A rabbi fiát apja lakásáról kísérték be. A mikvetulajdonost a rituális fürdőből. A tanulóifjakat a jesivából. Az iskolából kiemelteték — tíz, tizenöt éveseket reggeltől délutánig igazoltatták. Csak úgy mellékesen, a felelőtlenek egy szakállasnak kiütötték az egyik szemét. A másikat csak fejbeközlintették vasruddal. Hogy idegent nem kaptak — az ő dolguk. A többi nekünk maradt. Mi pedig tudomásul vettük. Magyarázat nélkül. Egy új kisvárdai a többi mellé — regisztráltak a szokott módon.

Fábián országgyűlési képviselő ur magyarazatot kért a minisztertől. Kérdezett és a miniszter ur válaszolt. Megnyugtatta, hogy az idegenraziák csak a keleti zsidók ellen irányult. Megmagyarázta, hogy a keleti zsidók beszivárgásának megakadályozása épp a zsidók érdeke. Kisvárdai tehát végeredményben zsidó érdeke — vonta le a konkluziót a miniszter ur. Fábián ur pedig tudomásul vette. Megnyugodott. Megértette. Megérteni pedig annyit, mint megbocsátani. A t. Ház megtapsolta Fábián urat. A zsidót, ki megértő. Az ő dolguk!

Minket csak egy dolog érdekel: Fábián ur tudomásul vette a választ. A magyarazatot. Szó sincs róla, mi is tudomásul vesszük a dolgokat. Tudomásunk van arról, hogy a zsidóság világszerte szellemi és anyagi nyomorba került. Tudomásunk van, hogy helytelen a rétegződésünk. Hogy sok az intellektuálisunk. Hogy nincs földművesünk. Hogy az iparból, kereskedelemről kizorolunk. Hogy a tudománytól elzárunk a zárt számok. Hogy a világ sok államában zsidót nem neveznek ki állami hivatalba. Hogy sok országban burkoltan másodrendű állampolgárok vagyunk. Hogy másutt nyíltan. Tudomásunk van arról, hogy van ország, hol alsóbbrendűnek nyilvánítanak törvényhozásilag. Hogy vannak, hol kényre-kedvre kiszolgáltatva tiporják bennünk az embert. Tudomásul vettük, — akarva nem akarva — és regisztráljuk az eseményeket úgy ahogy vannak. Kisvárdát és épp így.

De a magyarazatot — azt nem fogadjuk el. Sosem. Tudomásul vesszük, hogy egészégtelen a rétegződésünk. De elvetjük a magyarazatot, hogy nem akarunk földet művelni. Hogy kereskedői, iparospályára tödulünk, mert az urhatnáság, a könnyű kereset, a nyereszkeskedés hajt erre. Hogy intellektuális foglalkozást keresünk, uralomvágyból. Nekünk mindezekre külön magyarazatunk van. Mondjuk, hogy a földet elvették tőlünk. Hogy az ezer évnél hosszabb szétszórás keserves kényszere akarunk ellenére szorított az ipar és kereskedelem terére. Hogy ez idegen volt nekünk az őshazában. Tudomásul vesszük, — haj! fájón vesszük tudomásul — hogy sok országban zsidót nem neveznek ki állami tisztviselőnek. De a kilátászó lóábmagyarazatot sosem hittük el. Nekünk erre is meg van a mi külön elgondolásunk. Nürnbergről és a Nürnbergekről is. Kisvárdáról is. Ezért nem fogadjuk el Fábián ur tudomásulvételét.

A Miniszter ur a keleti zsidóktól védi a saját zsidóit. Fábián ur megnyugodott. Tudomásul vette. Tapsokat is kapott. Megértette a választ. Mi nem. Sőt még jobban nyugtalanokunk. — Tapsokra úgy sem reflektálunk. Kisvárdában és a Kisvárdákban láztüneteket látunk. Betegséget jeleznek. Nyugtalanokunk. De legjobban nyugtalanít, ami Fábián urat megnyugtatta. Hogy „csak” a keleti zsidókról van szó. A „galiciai csúrhéról”, mint egyik közbeszólo említette. Mindig így kezdődik. Előbb csak a galiciáról beszélnek. A többi utána jön. De most nem ez fáj. Hogy talán mi következünk. Fáj a tesvérebrudalás. Ha nincs is folytatása. Ha csak első lépés marad. *Testvérem hangja kiált és én bejoghatom fülem?!*

Mi nem állunk meg a tudomásulvételnél. A megmagyarázásnál sem. Segíteni akarunk. A keleti zsidón is. Rajta is, rajtunk is. Átrétegződünk — kívülről és

belülről. Átalakulunk, mint annyiszor a történelem folyamán. Kétszer vesztettünk szentélyt. Két zsidó honalapítás megsemmisülése sem riaszt vissza a harmadik építésétől. Átalakulunk. Ha kell testestül, lelkestül. A vallást is átfarmáltuk. Az áldozatot pótolja az ima. Az elveszett ekeszervát száz és száz szerszám pótolja. Lettünk izomnépből agynép. Földművesből kalmár. Kalmárból tudós. Csináljuk ma visszafelé is. Az átalakulás az élet jele. Keressük a fennmaradási formulát. Fana-

tikusan hisszük is, hogy megtaláljuk.

De itt térünk el a Fábián uraktól. Mi egyetemes megoldást keresünk a zsidóság-nak. A mi tervünkben nem hiányzik a keleti zsidó. A nyugati sem. S nem nyugosunk, míg meg nem találjuk. Talán belepesztulunk. *De tudomásul sosem vesszük, hogy békénk ára testvérünk szenvedése legyen!*

Fábián ur tudomásul vette és megnyugodott, hogy csak a keleti zsidó marad az országunkat kivettette. A Fábián ur tudomásul vételét mi tudomásul nem vehetjük.

Dr. Lövy Miklós

Uj technikával a rubalástés, Czink-nél nem drágább, vegytisztítás csak jobb, mint bárhol

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMÁN OPERA MUSORA

Pénteken, november 29-én: A jakobinus (premier.)

Vasárnap, december 1-én matiné: A denevér. Hétfőn, december 2-án: A jakobinus.

Szerdán, december 4-én: Trés an és Isolda. Pénteken, december 6-án: Faust. (E. Sdanovsky basszussal.)

Szombaton, december 7-én iskolai matiné: Sámson és Delila.

Vasárnap, december 8-án este: Szevillai borbély. (E. Sdanovsky basszussal.)

Hétfőn, december 9-én: Cigánybáró.

A ROYAL MOZGO MUSORA

Ma, premier világszágér: Orleansai szüz. Jeanne d'Arc gyönyörű legendájának monumentális feldolgozása. Fősz.: Angela Salloker. Film előtt legújabb journal.

EMSON MOZGO MUSORA

Ezt nézze meg! Ez műsor! I. Moszkvai éjszakai. Harry Baur, Annabella. II. Ma éjszaka várlak. Paul Hörbiger, Jenny Jugo. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdeté 3, 6, 9-kor.

MUNKAS-MOZGO MUSORA

Szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton 4½, 6, 7½ és 9 órakor. Dupla műsor: I. A Pál-uccai fiúk. Teljesen új átdolgozásban. — II. Az égből démonai. Szenzációs szerelmi és kalandor filmszéria. Főszerepben: Richard Cromwell és Dorothy Wilson. Helyárak: 10 és 12 lej.

COMUNITATEA ORTH. IZR. din SIGHET

Pályázati hirdetés

A sígheti ort. zsidó hitközségnek betöltendő jegyzői állásra pályázatot hirdet.

Pályázati határidő 1935. december 17-ig. Fizetés megegyezés szerint. — Az ajánlatok román, héber és jüdisch nyelven nyújthatók be

Steinbach Sámuel
előjárásági tag
mint h. jegyző

Joszovits Lipót
hitk. elnök

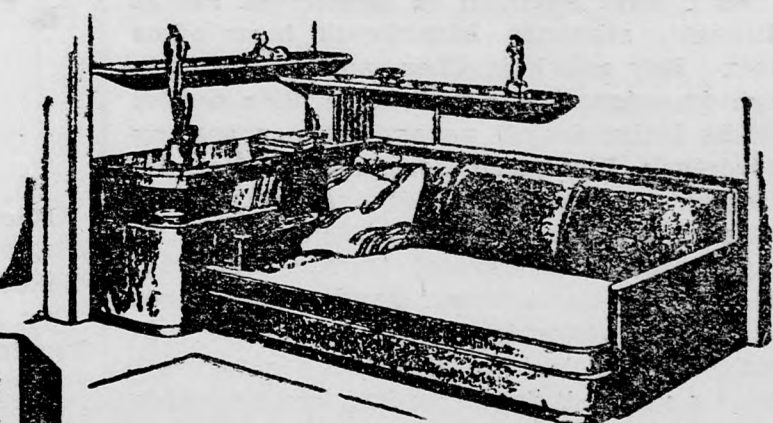
Székely és Réti BUTORGYÁRT

TARGU-MUREZ - BUCURETI - BRAOV

Tervezőink művészete,

Munkáink szaktudása,

Anyagjaink kiváló sága, nyújtják Önnek azt a biztorítékot, mely a butorgyártás előfeltétele.

Hívjon bennünket bizalommal és szakemberünk olyan rajzokat mutat majd be Önnek, amilyeneket Ön magának elképzelt.

A kitünő A DOLF TEFFNER

vezetése alatt álló zsidó operett-társulat,

SIDY THAL

hirnemes művésznővel, aki 120 előadást játszott Bucuresiben, páratlanul nagy sikerrel, erdélyi turnéra indul a következő nagyszerű operettekkel:

„Az utolsó tánc”
„Önagysága karriert csinál”
„Urke Nahalnik”

Ártatlan?

Kitünő rendezés — Kárpáti zatos táncok — Elsőrendű zenekar

Rendező: B. Rintzier
Karmester: M. Kreisl

Az erdélyi turné sorrendje:

ARAD	November 28 este
TIMISOARA	November 30 este December 1 délután December 1 este December 2 este
LUGOJ	December 3 este
DEVA	December 4 este
ALBA-IULIA	December 5 este
CLUJ	December 7 este December 8 délután December 8 este
TARGU-MUREZ	December 9 este December 10 este
REGHIN	December 11 este
GHEORGHENI	December 12 este bucsu Erdélytől

Fenti előadásokra jegyek kaphatók városban a színházi ügynökségeknél.

Konyhabutorok, a legmodernebb kivitelű a legdivatosabb színekben, nagyon kaphatók a Str. Fántánelei 15. számú asztalosműhelyben.

HIREK

Modern csillárt olcsón Constructio
 Piata Unirii 31. Telefon: 83.

NEM UJ SAJTÓTÖRVÉNYT, HANEM UJSÁGIROTÖRVÉNYT KÉSZÍT A KORMÁNY. Bucurestiből jelentik: Pop Valer igazságügyminiszter kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy a kormány nem áll szándékában új sajtótörvényt készíteni, mint azt egyes lapok jelentették. A kormány az újságírói hivatás gyakorlásáról kíván törvényjavaslatot hozni a parlamenttel és ezt a javaslatot az újságírói szindikátus fogja elkészíteni.

A kedvezőtlen időjárás miatt beszüntet a romániai repüléseket. Bucurestiből jelentik: A kedvezőtlen időjárás miatt a légi alminisztérium utasította a katonai és polgári pilóták repüléseiket szüntessék meg.

Amnesztiát kap Zeletzky. Bucurestiből jelentik: A Tempo értesítése szerint a Skoda-gyárban az utóbbi napokban tett tanuvallomások alapján fel lehet tételezni, hogy a vizsgálat olyan eredményeket fog produkálni, amelyek alapján számítani lehet Zeletzky megkegyelmezésére.

VÉGELADÁSNÁL
 IS OLCSÓBBAN VÁSÁROLHAT MOST A WEISZ SZÖRMESZALÓNBAN
 CLUJ, „GÓLYA“ PALOTA
 CALEA REGELE
 ERDINAND 11. SZÁM ALATT

Jogerősen kivett adót ezentul csak a számlán lehet verifikálni. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter tudatta az összes költségvetésszervezetekkel, hogy a jövőben teljesen tiltva lesz számukra beidézni azon kezeltőket és iparosokat, akik dacára annak, hogy véglegesen ki lettek róva adóval, mégis megpróbálnak újabb verifikálás végett. A verifikálás ezentul csak az illető vállalatok helyiségeiben és a speciális adóközlegek által levezetn.

A galamb legalább háromig tud számol- tani. Kutatók állatpszichológiai kísérletek alapján a megállapításra jutottak, hogy a galambot meg lehet tanítani számolni. Közülük kiderült az is, hogy a galamboknál is, mint az emberek között, a számolhatóság mértékében nagy egyéni különbségek vannak. Az egyik kísérleti állatot eleinte csak a kezeltőre nézve számolt, majd később a kezeltő mellett álló másik galambot is figyelembe vette. A galamb nyomban megszerezte a jogos két szemelvény közötti különbséget, majd a kezeltő mellett álló másik galambot is figyelembe vette. A galamb nyomban megszerezte a jogos két szemelvény közötti különbséget, majd a kezeltő mellett álló másik galambot is figyelembe vette. A galamb nyomban megszerezte a jogos két szemelvény közötti különbséget, majd a kezeltő mellett álló másik galambot is figyelembe vette.

Az emberi lélek örök titka

Az emberi lélek szövevényes szerkezetű alkotmány. A lelki szerkezet alapja az öröm, a szép, a jó és a rossz elkerülése, amely révén a lélek kínos feszültségétől szabadulni akar, és így mindig ingerültmentes állapotra törekszik.

A vázolt lelki folyamat nem az egyén akaratától függ, hanem automatikusan megy végbe és abban az ősi ösztön is dominál, nem azt akarjuk, amit teszünk, hanem legtöbbszor azt tesszük, amit nem akarunk.

A morál is csak adott pillanatban abszolút, a térben és időben relativ. Pascal, az erkölcsstan Ems-einje megmondta, hogy három fok földrajzi szélesség felől a jogtudományt és egy meridiánus átalakítja az igazságot.

Igy állunk az emésztőszervünkkel is. Ma már az orvosi tudomány felismerie, hogy maga a gyomorbetegség és más szervi megbetegedés, tulnyomó részben nem lokális megbetegedések, hanem valamely mélyebben fekvő oki megbetegedéseknek az ekvivalensei, amelyek a vegetatív idegrendszerből származnak, amelyeket a lélek konfliktusai hoznak felszínre és az egész mechanizmust magukkal ragadják és károsan befolyásolják.

A világhírű „GASTRO D”, amely az emberi organizmusra és a lélek hatása alatt álló vegetatív idegrendszerre oly hatással van, hogy 10—15 éve szenvedő betegek, kik a világon mindenhol megpróbálták, egy rövid kúra után teljesen meggyógyultak.

Kapható gyógyszertárakban. Pos án megrendelhető 130 lej utánvéttel Császár E. gyógyszerárban Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Vaida audienciát kér a királytól. Bucurestiből jelentik: Vaida-Voevod pénteken érkezik Bucurestibe. Az Univerul szerint audienciát fog kérni a volt miniszterelnök a királytól.

Egységes kenyér bevezetését akarja a főváros. Bucurestiből jelentik: A főváros tanácsa integral-kenyér bevezetését célozza, minden más kenyérfajta eltávolításával. Ez sokkal könnyebbé tenné a pékek ellenőrzését.

Moszkvai éjszakák. Némleországban a filmel antiszemita propaganda céljaira használták fel, mert a főszereplője — Harry Baur — zsidó. A film az utóbbi évek legszenzációsabb filmreimke s csak nagy áldozatok árán sikerült annak kizárólagos előadási jogát megszerezni. A filmet mátol kezdve az Edison-mozgó vetíti.

Eljegyzés. Jakóber Lili, Sighet és Seidenfeld Ede, Muncacevo, jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Családi vacsora a királyi palotában. Bucurestiből jelentik: Kedden este a királyi palotában zártkörű estebéd volt, amelyen a király, Mária királyné, Erzsébet görög és Máriaora jugoszláv királynék vettek részt. Diner után a diszteremben filmelőadás volt az udvar személyiségeinek részvételével. Máriaora királyné ma Andrei és Tomislav hercegekkel együtt hazautazik Belgrádba.

Maniu mégsem vesz részt a Cihosky-tárgyaláson. Bucurestiből jelentik: Maniu Gyula tegnap hazautazott Clujra. Eredetileg Maniu részt akart venni Cihosky tábornok perének semmitőszéki tárgyalásán, amelyet csütörtökre tűztek ki, de úgy látszik, megváltoztatta ezt az elhatározását.

Elrontott gyomor és az ezzel összefüggő bélzavarok, felfúvódás, kellemetlen szájíz, émelygés, homlokfájás, láz, hányás, hasmenés vagy székszorulás eseteiben már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz is igen gyorsan, biztosan és mindig kellemsen hat. A gyakorlati orvostudomány már régen megállapította, hogy a Ferenc József víz használata a tulsok evés és ivás káros következményeinél igazi jótétemény.

Biztatóan haladnak a román-francia tárgyalások. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztériumban kedden este értekezlet volt Antonescu miniszter elnökletével, amely a párisi tárgyalások ügyével foglalkozott. Foglalkoztak az új francia javaslattal, amely főleg a román bevitteli kontingenst és ezzel közeledik a román állásponthoz, amennyiben így módunk lesz fedezni azt a 20 millió frankot is, amelyre eddig nem volt fedezetünk. „Szó van arról is, hogy olyan országokból, amelyekkel nem állunk kereskedelmi kapcsolatban, a francia adósságok fizetésére fordítanak otlevő pénzkészleteinket. Mindez kilátást nyújt a közel megegyezésre. Victor Antonescu tegnap este újabb utasításokat küldött Párizsba.

Tökés Ernő bucaresti esperest állás- vesztésre ítélték. A clujai Hitelbank és 9000 betétese, Szele Béla helyzete a Brassói Lapoknál és a magyar pártnál, Gróza Péter nyílt levélben válaszol támadónak, A targumuresti városházán nincs kisebbségi képviselő, A Gyergyói Bank szomorú sorsa, Bernády Györgyben keserűen csalódnak a liberálisok. Hírű Mihály tovább pereskedik Majláth püspökkel, Nem funkcionálnak a székely bankok, Sem Jakabfi, sem Ungár nem kell a bánágiaknak, Nagytakarás és a clujai katolikus egyházközösség. Atlasz ur Bucurestiben szálhámoskodik és más nagyszertű cikkeket hoz az Erdélyi Futár friss száma. Szőgyényi Kiss Endre lapja minden újságkioszkokban kapható. Az Erdélyi Futár ára 20 lej.

Zsilvölgyi előfizetőink figyelmébe. Ertesítjük zsilvölgyi előfizetőinket, hogy az Uj Kelet ottani új megbízottja Vámos Leo, a Petrosani Ujság szerkesztője. Kérjük t. előfizetőinket, hogy lapunkkal kapcsolatos ügyekben Vámos Leo urhoz fordulni sziveskedjenek.

Eljegyzés. Malvina Markovici, Odorheiu és Mendus Lichtenstein, Beclean, jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Az Országos Zsidó Párt Cluji Tagozatának

Str. Saguna 7 sz. alatti jogvédő irodájában csütörtökön, november 28-án, déli 1/2—1/2 óra között dr. Karpf Ferenc tar inspekiót.

Jabotinsky Londonba költözik. Párisból jelentik: Vladimir Jabotinsky, a revizionisták által kreált új cionista szervezet elnöke olaszországi utjáról, melynek során meglátogatta a Betar tengerészeti iskoláját, visszatért Párizsba. A jövő héten Jabotinsky Londonba utazik, ahol átveszi szervezeti politikai osztályának vezetését.

A deji WIZO elmult heti híradásában nyomdahiha folytán kimaradt, hogy a folyó hó 9-én rendezett gyermekelőadáson Bernáth Éva igen hatásosan és kellemesen adta elő a dr. Bár Emánuelné által írt prólogust. Bernáth Éva egyébként, mint konferenciér is nagy sikert aratott az előadáson.

M. Geiger deji előadása. A deji Zsidó Társaság helyiségében december 1-én este 9 órakor a WIZO rendezésében Geiger M. előadást tart. Az előadáson való részvétel teljesen díjtalan.

Orvosi hír. Dr. Farkas Imre belgyógyász, szivspeciálista hazaérkezve, rendeléselt a Renner-palotában ismét megkezdte.

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség devali helyicsoportja f. évi november hó 30-án este 9 órai kezdettel tartja meg ez évi első nagyszabású, tombolával egybekötött teaestélyét, melyre tisztelettel meghívja az érdeklődőket.

SOK TIZEZER megelégedett vevő bizonyítja, hogy a **ZEPHIR** kályha az összes kályhák között a **LEGJOBB** 10 kilogram fával fűt 24 órán egy NORMÁL szobát 24 át Gyártja: **Szántó D. és Fia, Oradea** Kapható mindenütt. Kérjen díjtalan árjegyzéket. Képviselő: „BARZEL” vaskereskedés, P. Mihai Viteazul No. 13.

A „Goldmark” Filharmónikus Zeneegylet Beethoven-eszje

Alig mult egy éve, hogy néhány zenebarát, lelkes muzsikus, a professzionisták h'u álarca nélkül, megalapította a Goldmark zsidó zenekart, amelynek nemcsak létjogosultságát, hanem nagy, hiánytépülő szükségességét mutatja az, hogy máris mintaképül szolgált Romániában a rövid idő alatt egymást követő hasonló alakulatoknak. A lelkesedés nagy vonzóereje mind szélesebb és szélesebb rétegekre hat és a Goldmark zenekar e harmadik nyilvános szereplése, teljes külső és belső pompájával, Beethoven géniusának impozáns kereteiben újra fényes bizonyítéka annak, hogy összetartással, kollektív munkakészséggel és akaratúal nagy és szép dolgokat lehet megvalósítani.

A körülbelül 60 tagból álló kibővült zenekarról mindenekeiott örömmel kell megállapítani, hogy a fejlődés fokain rohamosan halad keresztül. Megtagadja azt, hogy túlzott szerénységgel nagyjait dilettánsoknak vagy műkedvelőknek nevezzi, hiszen ösztönén mondjuk, hogy felveheti a versenyt sok „híva á-sos” zenekarral is. Az összejáték mind precízebb és precízebb, a dinamikus szélsőségek mind jobban kidomborodók, a zenekari crescendók hatalmasak. A zenekar, mint egység, egyetlen sok hanglehetőséggel bíró hangszer, műkifejező készségével és változatos zsinikálájával a tökéletesség útjain halad. A zenekarnak zenei kultúrpropaganda hivatásának gyakorlása mellett egy másik, igen fontos érdeme, hogy alkalmat és keretet nyújt egy olyan nagyjövű, tehetséges muzsikus kibonakozására, mint **Boskovics Sándor**. Az Egmont-nyíány hős fenségességének, az V. szimfónia gigantikus beethoveni erejének, megkapó ritmusának és a Finale marcia szerű, lendületes, felfokozott erejű dirigálásával pozíciót szerzett magának a karneserű pódiumon, ott is a helye. Erős muzikalitással vezette a hegedűversenyt kíséző orchestert, bámuláramelő finom nünaszokat, pianókat hozva ki belőle. A hegedűverseny szolistája **Kolár Károly** vérbéli, rutinos hegedűs. Az egyes gondolatok és forma szépségeit a szóló hangszere hatásának legtökéletesebb kihasználásával tette érzékeltetővé. Finom, artisztikus előadókészségével meghódította a közönséget. A szabad fantáziára alkalmat adó megfelelő helyen (II. és III. tétel) beiktatott Joachim kadenziákat nagy virtuóz készségével adta elő. A zenekar koncertmestere, **Friedmann Ignác**, a zenekar egészét művészi tökéletességgel képviselte. Ritmikai biztonsága, melódikus kiemelkedettsége, meleg tónusa születtett muzikalitásra vallanak, valószínűleg kiváló szolistaképességei vannak. Szeretnénk már egyszer mint szolistát is hallani.

A zeneegylet már neveli a saját 14 fuvósát (közülük kettő már most is szerepelt), akik a jövő szezónra már át fogják venni az Opera fuvósainak a helyét, hisszük, hogy erőteljesebben és biztonságosabban már lelkesedésükkel fogva is.

A zenekar minden tagjának külön-külön kellene dicséretet mondani, ehhez azonban nem elég egy szük újságcikk kerete. Sokan névtelenül kapják a közönség halálját és elismerését, de azért nem kell azt gondolniok, hogy megfeledezzünk róluk, azokról az embe-rekről, akik napi munkájuk után fáradtan képesek órák hosszat tartó próbákra, új hangszerek beállítására... Milyen meglepetésként hatott például dr. Vass Zoltán üstökézelése, csakis az oly rég benne gyökerező muzsikus voltának és zeneszeretetének köszönhető, hogy ilyen rövid idő alatt ilyen tökéletességre tett szert. Frappáns ritmikai megérzése és zenei felkészültsége lehetővé tették az V. szimfónia hangulatának tökéletes aláfestését.

Adler Zsigmond muzsikus lelke határt nem ismerő áldozatkészségének, dr. **Abrahám Lajos** lelkes, fáradhatatlan munkásságának, **Brief Dávid** odaadó aktivitásának, **Demény Zoltán** mérnöknek külön köszönet jár minden nehézséget és akadályt leküzdő, megfeszített erejű munkájukért, mellyel lehetővé tették a Beethoven-est megrendezését. Ugy gondolom, az est nagy erkölcsi sikere illő és megérdemelt jutalom számukra. **Izsák Laura**

Cseh-magyar kereskedelmi tárgyalások. Prágából jelentik: Niderle miniszter vezetése alatt kereskedelmi küldöttség érkezett Budapestre, hogy a jövő évi áruforgalom ügyében tárgyalásokat folytasson a magyar delegációval.

Porráégett egy regái vegyészeti gyár. Galatból jelentik: Tegnap este eddig még ismeretlen körülmények között kigyulladt a dumbraveni vegyészeti gyár. A tűz hatalmas lángokban csapott fel az épület több szárnyán. Először a kénraktár fogott tüzet, majd a lángok átcsaptak a réz vegyészeti áruk helyiségébe is. A dumbraveni tüzőtök nagy felkészültséggel láttak hozzá a tűz eloltásához, de tudósításunk szerint az nem járt sikerrel. A gyár a hajnali órákban porráégett, míg a kár több millió lejt tesz ki.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Taxa plátte No. 224
10. Teh Hayonta évre 600 félre: félévre 1 detések KELET dóság e Cikkelnk rás meg

Badoglio azzal az utasítással érkezett Abessziniába, hogy kezdjen új offenzívát és foglalja el a Csana-tavat

Olasz repülőgépek bombát dobtak Harrar tartomány több helyiségére. Cáfolták, hogy Drummond Baldwin levelét átadta volna Mussolininak

Seyum és Kassa rasz seregeinek guerilla-harcait megállította az olasz előnyomulást?

London, november 27. (Rador.) A Daily Telegraph szerint Badoglio marsall azzal az utasítással érkezett Rómából, hogy kezdjen újabb offenzívát Eritrea nyugati határától a szudáni határ mentéig, azzal a céllal, hogy elfoglalja a Csana tót. Eddig az olasz kormány ellene volt egy ilyen offenzívának, mert ez az angol érdekek zónájába esik. Tekintettel azonban arra, hogy az olaszok minél gyorsabb eredményre törekvenek, ezek a konziderációk elcsúsznak, Olaszországnak mielőbbi sikerekre van szüksége, mielőtt még a szankciók nyomása befolyásolhatná csapatainak működését.

Egyidejűleg a Reuter tudósítója azt jelenti Asmarából, hogy általános a vélemény, hogy új szakasz kezdődött a keletafrikai háború irányításában Badoglio marsall megérkezéssel. Abessziniai kormánykörökben is nagy általános offenzívát várnak.

Római jelentés szerint ras Dezsta csapatainak azon kísérelését, hogy az olasz front mögött betörjenek a Szomáli-földre, Graziani tábornok csapatai megghusították. A támadó ellenfél jelentős veszteségek mellett visszavonulni kényszerült a jubai síkságról.

A Reuter kiküldött tudósítójának az abesszini frontról küldött tudósítása szerint öt olasz repülőgép bombákat dobott Harrar tartomány több helyiségére. Lefényképezték Dzsidszsigát és környékét, majd visszatértek kiindulási pontjaikra. A harrari helyőrség parancsnoka megtiltotta a csapatoknak, hogy olasz repülőgépekre lőjjenek, amikor azok a város fölött repülnek, ha nem dobtak le bombákat, vagy nem lőnek gépfegyverrel.

Tegnap 125 Egyiptomban lakó abesszini érkezett Diredauba, hogy a fronton harcoljon.

A Seyum és Kassa raszok által vezetett guerilla-harc új lázszik megállította az olasz előnyomulást. A két vezér teljes összhangban működik egymással, de nehéz dolguk van harcossáikkal, akiknek harcúgyát alig tudják megfékezni és akik nem akarnak elrejtőzni, amikor nyíltan szembe lehet szállni az ellenséggel és ezt méltatlannak is tartják.

Enyhülés állott be az angol-olasz viszonyban?

London, november 27. Hivatalos angol helyen a leghatározottabb formában cáfolják a világsajtó azon hírét, hogy Drummond, római angol nagykövét Baldwinnek Mussolininhoz intézett a háborús konfliktussal kapcsolatos levelét átadta volna lefolytatott eszmecsereje alkalmával az olasz kormányelnöknek. A levél pusztán kitalálás. Az eszmecsere nem folyt szó a béke helyreállításának kérdéséről, sem a Földközi-tengeri helyzetről.

A francia déli lapok a cáfolatok miatt értesüléseket most odamódosítják, hogy nem Baldwin, hanem sir Samuel Hoare angol külügyminiszter üzenetét adta át Drummond római angol nagykövét Mussolininek.

Olasz hivatalos körökben hangoztatják, hogy a Mussolini-Drummond eszmecsere Anglia az abesszini kérdésben nem tett semmi újabb javaslatot s Olaszország sem változtatott ismert álláspontján.

Az Information londoni és római hivatalos cáfolatok ellenére fenntartja azt az értesülését, hogy Mussolini Baldwin üzenetének vételekor kijelentette Drummond előtt, hogy három hónap óta Anglia most szökött első ízben érthető nyelven Olaszországhoz. A lap megállapítja, hogy az angol-olasz viszonyban határozott enyhülés állott be.

Brüsszel, november 27. A kormányt támogató pártok bizalmi nyilatkozatot terjesztettek elő a kormány mellett a belga kamara mai ülésén a szankciók ügyében elfoglalt kormányálláspont szentesítése érdekében. A parlament nagy többséggel bizalmat szavazott a kormánynak.

Csak késik a szankciók megszorgítása, de utban van

London, november 27. A Times értesülései szerint a kormányok többsége azon az állásponton volt, hogy még várni kell a szankciók megszorgításával. Ez nem jelenti azt, hogy most már beláthatatlan időre elhalasztották a petróleumszállítási tilalom életbe léptetését, ha az nem is következik el olyan gyorsan, mint ahogy azt egyes kormányok remélték.

A New York Times szembefordul azzal a tervvel, hogy az Egyesült Államok léptessenek életbe megszorításokat az Olaszországba irányuló petróleumszállítások terén, mialatt

angol érdekeltségek korlátozások nélkül adják el árujukat az olaszoknak.

A Giornale d'Italia szerint a szép szavaknak ellene mondanak a rideg tények. Senki se várjon fordulatot, amíg ur marad a szankciók politika.

Melbourne, november 27. (Rador.) Az ausztráliai szindikátusok kongresszusa elutasította azt a javaslatot, hogy hirdessék ki az általános sztrájkot abban az esetben, ha Ausztráliát háborúba sodornák.

Róma, november 27. (Rador.) A kormány

hivatalosan megcáfolja az abesszini forrásból terjesztett hírt, hogy az olasz csapatok kivevontak Makalléból és visszafelé vonultak Adigrat felé. Egyébként az olaszok ma következő hivatalos jelentést adták ki: I. hadtest hatóságában az olasz kirendeltségek, amelyek Dolo irányából jöttek, elfoglalták Amenitilla és Sechet városokat, elhárították az abesszini keleti határát, Galla Uegerat területei mellett. A gyarmati hadosztály is folytatta hadműveleteit Tembi tartomány elfoglalása végett. A repülőgépek Ascianghi tó vidékén végeztek felderítő munkát.

Összeült a szankciók alkalmazásának ügyében kiküldött népszövetségi szakértő-bizottság

Genf, november 27. (Rador.) A szankciók alkalmazásának ügyében kiküldött népszövetségi szakértők Westmann berni svéd elnöke alatt ma délelőtt összeültek. A bizottságban a következő 12 állam megbízottjai foglalnak helyet: Anglia, Franciaország, Románia, Jugoszlávia, Spanyolország, Oroszország, Lengyelország, Törökország, Görögország, Belgium, Hollandia és Svédország. A bizottság kebeléből két albizottságot küldnek ki, amelyek egyike a gazdasági és pénzügyi jellegű, másik pedig a hadi feladatok folytatásának alkalmazott szankciókkal foglalkozni.

Leverték a braziliai lázadást

A lázadók egyrésze menekül a kormánycsapatok elől. Natalban és Rio Grande de Norte államban még a fekeleik az urak

London, november 27. A londoni lapokhoz érkezett táviratok szerint a braziliai lázadás máris levertnek tekinthető. A lázadók egy része menekül a kormánycsapatok elől. Pernambuco egyik kaszárnyáját, a lázadók főfészekét kormánycsapatok teljesen körülzárták. Socorro pernambucói külvárosát sikerült a kormánycsapatoknak birtokba venniük. Az észak-braziliai lázadók egy része megadta magát, egy nagyobb csoport lakatlan területek irányába menekült el. A lázadás likvidálása még folyamatban van.

Újabb jelentések szerint a lázadók Socoroból visszavonultak Jaguare felé, mely 20 kilométernyire van Recife-től. Parahyba tartomány szövetséges haderői behatoltak Rio Grande del Nortoba és üldözik a felkelő csapatokat.

A Bahia és Rio Grande braziliai cirkálókat braziliai kormányintézkedésre az északi lázadási terület partvidékére vezényelték, hogy segítségére legyenek a kormánycsapatoknak a lázadás leverésében. A braziliai főváros irányadó köreiből bi-

zakodó a hangulat. Meg vannak győződve arról, hogy a lázadás likvidálása közvetlenül küszöbön áll.

A Reuter jelentés szerint a lázadók 60 halottat hagytak hátra a harcmezőn és most a Pernambuco tartományban lévő Jaboatão felé vonulnak vissza. Ebben a tartományban már helyreállt a rend, de Natalban és a Rio Grande de Norte állam nagyrésztében felkelők az urak. Szükség esetén a kormány Natalt repülőgépekkel támadhatja meg. Egyébként az egész országban az állomásokat és fontosabb stratégiai pontokat katonaság tartja megszállva.

Rio de Janeiroban több tisztet letartóztattak. Az a gyanú ellenük, hogy részüket volt az északi lázadás előkészítésében. Pernambuco-ból jelentik, hogy a lázadást sikerül leverni. A partvidék felett köröző Graf Zeppelin leszállhat a repülőtéren. A lázadók a világitási és távbeszélő berendezéseket megsemmisítették, de más kárt a repülőtér nem szenvedett.

Laval rádióbeszédében a kormány pénzügyi politikáját védelmezte és bejelentette a szélsőjobbaldali alakulatok megfékezését

Tisztázatlan a belpolitikai helyzet. A francia kormány szorosan együttműködik továbbra is Angliával

Ma dől el Franciaország sorsa

Párizs, november 27. (Rador.) Laval tegnap a rádióban beszédet tartott. Mindenekelőtt a kormány által eszközölt megtakarításokról és redukciónokról beszélt. A gazdasági válság kezdete óta elsősorban fedték az állam rendes bevételei a rendes kiadásokat. A kormányt nem lehet azzal vádolni, hogy a gazdagokat védelmezi, mert több rendelet törvény alapon beleyult a nagyvállalatok jövedelmeibe. 500 rendelet törvény bizonyította a kormány munkájának. Ezeknek parlamenti megvitatása évekig tartott volna.

A kormány ma megjelenik a parlament előtt. Már a lehetősége is egy súlyosabb

törvényhozási vitának nagy károkat okozott. Ha a bizonytalanság még tartani fog, úgy az az ország pénzügyeire nézve végzetes lehet. Az ellenzéki kritikák következménye az arany kiszivárgása a Francia Banktól. Az állam nem élhet örökké kölcsönökből és alkalmazkodnia kell bevételeihez. A devalorizáció veszedelmes volna. Sokat dolgozott a kormány, hogy ezt elkerülje.

Nem tudjuk ezt az eredményt megtartani — folytatta Laval — ha a kormányt gyengítik. Így nem tudjuk a felelősséget vállalni. Elhatározásunk visszavonhatatlan. Ma dől el Franciaország sorsa.

A Brest-Toulon-Limogesban lejátszott eseményeknek nem szabad megismétlődniük.

A megnevezett törvényeket pótolni és vitálni fogjuk.

Laval ezután a nemzetközi helyzetről beszélt. Franciaország a Népszövetség támaszkodik.

Angliával szoros együttműködésben úgy döntöttek, hogy nem fordulnak katonai szankciókhoz, sem pedig területi blokádoz.

A Suez-csatorna elzárásáról sem volt Mussolini belátására apellál. Franciaország hűen a kollektív biztonság elvéhez mindig kész folytatni a strezai reményben gazdag munkát. Az olasz-francia szolidaritás senki ellen sem irányul. Reméljük Németországgal a jó szomszédiaszony fog kifejlődni.

Párizsi jelentés szerint Laval rádióbeszéde nem csillapította le a parlamenti csoportokat, viszont a mérsékelt és a dicséri a miniszterelnök kijelentéséről. Le Matin szerint a közvélemény helyesen látja Laval programját. Az Echo de Paris gyelmezteti a kamarát, hogy az országban elege volt a zavargásokból. A szociálisták l'Oeuvre szerint le kell mondani a kormány esetleges sánszairól és számításra kell hagyni az Ere Nouvelle, amelynek kapcsolatai Herriotval ismertek, úgy látszik lemondott a népfrent formulájáról és Laval támogatja.

A Populaire bejelenti, hogy a baloldali csatába száll Laval politikája ellen a népvényhozásban. Az Oeuvre szerint a francia belpolitikai helyzet tisztázatlan. E parlamentben senki sem tudja megmondani, maradhat-e helyén Laval kormánya, vagy megbukik.

Párizs, november 27. A francia minisztertanács ülésén Laval tájékoztatót tartott a külpolitikai helyzetről, majd a kormánytagjai a belpolitikai helyzetet vizsgáló vizsgálat alá.

Masaryk csehszlovák köztársasági elnök tényleg visszavonul és helyettesíti Benes lesz a köztársasági elnök

RÓMA, november 27. A Stefani távirati iroda jelentése szerint, mielőtt cáfolat ellenére Masaryk csehszlovák köztársasági elnök tényleg visszavonul az elnöki méltóságtól és helyettesítést választják meg elnöknek. A külügyi miniszteri tárcát Hodasa Milán jelenlegi miniszterelnök veszi át.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó irodája nyomása Cluj, Strada Baron L. Popovici Telefon: 9-77.

CENZURAT!

A távo

Mialatt is állandó nyek ördö rácia és égnek el boldogabb igaz emb talom és

Massar ság elnök ember, a hadából Massar önként meg tiz megadha szernek, küszönhe

Massar a legfőbb légfőnök mokrácia galomba kezre

Ez a és csakis és vének colnak a ez a ten férfi önk az érzése azzal a zösség i mölesört

Olyan vadult a ségével némi v immár e bölcesség Am ha látványt ruákat nem-e mokrácia elég erős fasizmus törje?

A mi Massaryk a cseh illetőleg, ges állam Meri mint na kodó; M gasabbre zentársas napjaink kalandor tők, gon nak.

Cihos

Bucur egyesül bornok halga a a hadi hogy el rumok át-ra'ba van sít sorol o garanci szükség Presa kijelent tett, ar anélkül előtt te amiért maga i A se k'itizze pontjái

Eikob ügyeló Bucur bizotts Cornea 90 szá zását.